БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 53 (17.633). ● 2 март 1980 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИТТИФОҚДОШ, АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР ОЛИЙ СОВЕТЛАРИГА ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

Сайлов натижалари тўғрисидаги маълумотлар СССР Олий Совети Президиуми иттифоқдош республикалар Олий Советлари Президиумларидан олган материалларга мувофиқ эълон қилинмоқда

1980 йил 24 февралда иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказилди.

Бутун мамлакатда сайлов кампанияси омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати юксалган, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1979 йил ноябрь Пленумининг қарорларини бажариш, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш, ўнинчи беш йиллик планларини муваффақиятли адо этиш учун умумхалқ кураши авж олдирилган бир вазиятда ўтди.

Барча совет кишилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган нутқини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар.

Сайлов кампанияси чоғида ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, халқ зиёлилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг ленинча ички ва ташқи сиёсатидан астойдил мамнун эканликларини изҳор қилдилар. КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг социалистик экономикани, фан ва маданиятни янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш борасидаги кўп қиррали ва самарали фаолиятини қизғин маъқулладилар.

Барча республикаларнинг меҳнаткашлари сайловолди йиғилишларида Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм иши учун матонатли курашчи, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневни депутатликка ўзларининг биринчи номзоди қилиб зўр якдиллик билан кўрсатганликлари факти совет халқи Ленин партиясига чексиз ишонаётганлигининг ёрқин далилидир. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, партия Марказий Комитетининг секретарлари ҳам депутатликка биринчи номзодлар қаторида тилга олиндилар.

Иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайлов совет кишиларининг юксак сиёсий онглилигини, партия билан халқнинг мустаҳкам бирлигини яна бир бор яққол намойиш қилди, социалистик демократиянинг чинакам тантанаси бўлди.

Сайловга тайёргарлик ва уни ўтказиш иттифоқдош, автоном республикаларнинг Конституцияларига, республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов тўғрисидаги Қонунларга тўла мувофиқ равишда бўлди ва халқнинг ғоят кенг иштирокида амалга оширилди. Миллион-миллион совет гражданлари сайлов комиссияларида актив ишладилар, ишончли вакиллар, агитаторлар ва пропагандистлар бўлдилар. Сайловолди йиғилишларида сайловчилар депутатликка номзодларнинг сиёсий, амалий ва шахсий фазилатларини бемалол ва атрофлича муҳокама қилдилар, уларга наказлар бердилар, давлат органларининг, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг ишларини янада яхшилашга доир фикр-мулоҳазалар ва таклифларни билдирдилар.

Сайлов 15 та иттифоқдош республика, 20 та автоном республика Олий Советларига ҳамда 50.991 халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилди.

Сайлов ўтказиш учун 936.807 сайлов комиссияси тузилиб, унинг ишида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг 8.615.382 вакили қатнашди. Комиссияларнинг составида эркаклар 4.372.400 кишини ёки 50,8 процентни, хотин-қизлар 4.242.982 кишини ёки 49,2 процентни, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар 3.510.575 кишини ёки 40,7 процентни, партиясизлар 5.104.807 кишини ёки 59,3 процентни, ишчилар 3.854.010 кишини ёки 44,7 процентни, колхозчилар 1.126.047 кишини ёки 13,1 процентни, 30 га тўлмаган ёшлар 2.715.801 кишини ёки 31,5 процентни, ВЛКСМ аъзолари 1.807.292 кишини ёки 21,0 процентни ташкил этди.

Мамлакатда 173.629 та сайлов участкаси тузилди. Сайловчилар рўйхатига 176.590.512 киши киритилган эди. Сайловда 176.565.746 сайловчи ёки 99,99 проценти қатнашди.

Иттифоқдош республикалар бўйича сайловчиларнинг иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайловда қатнашуви тўғрисидаги маълумотлар қуйидагилардан иборат:

Иттифоқдош республикалар	Жами сайловчилар	Сайловда қатнашганлар	Процент ҳисобида
РСФСР	97.402.250	97.380.586	99,98
Украина ССР	35.687.727	35.686.203	99,99
Белоруссия ССР	6.696.514	6.696.153	99,99
Ўзбекистон ССР	7.430.418	7.430.394	99,99
Қозоғистон ССР	8.595.969	8.595.713	99,99
Грузия ССР	3.188.551	3.188.487	99,99
Озарбайжон ССР	3.149.194	3.149.148	99,99
Литва ССР	2.285.963	2.285.766	99,99
Молдавия ССР	2.567.967	2.567.736	99,99
Латвия ССР	1.829.467	1.829.285	99,99
Қирғизистон ССР	1.831.026	1.830.952	99,99
Тожикистон ССР	1.819.892	1.819.846	99,99
Арманистон ССР	1.684.378	1.684.340	99,99
Туркманистон ССР	1.360.718	1.360.706	99,99
Эстония ССР	1.060.478	1.060.431	99,99

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР ОЛИЙ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

Иттифоқдош республикалар Олий Советларига сайлов ўтказиш учун 6.730 сайлов округи тузилди. 6.728 сайлов округида сайлов ўтказилди. РСФСР Олий Советига сайлов ўтказувчи бир сайлов округида ва Тожикистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи бир сайлов округида депутатликка номзодлар вафот этганлиги муносабати билан сайлов ўтказилмади.

Иттифоқдош республикалар Олий Советларига депутатликка номзодлар учун 176.447.621 сайловчи, яъни 99,93 проценти овоз берди. 118.081 киши номзодларга қарши овоз берди. 44 сайлов бюллетени ҳақиқий эмас, деб топилди. Иттифоқдош республикалар Олий Советларига депутатликка номзоди қўйилганларнинг ҳаммаси мутлақ кўпчилик овоз олди ва депутатликка сайланди.

Иттифоқдош республикалар Олий Советларига ўтказилган сайлов якунлари қуйидагича бўлди:

Иттифоқдош республикалар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар: мутлақ рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар: процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши овозлар	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
РСФСР	97.283.540	99,90	97.031	15	974
Украина ССР	35.679.374	99,98	6.829	—	650
Белоруссия ССР	6.693.895	99,97	2.254	4	485
Ўзбекистон ССР	7.429.068	99,98	1.315	11	510
Қозоғистон ССР	8.591.383	99,95	4.330	—	510
Грузия ССР	3.188.369	99,99	117	1	440
Озарбайжон ССР	3.149.072	99,99	76	—	450
Литва ССР	2.285.367	99,98	398	1	350
Молдавия ССР	2.566.997	99,97	739	—	380
Латвия ССР	1.827.792	99,92	1.482	11	325
Қирғизистон ССР	1.829.543	99,92	1.409	—	350
Тожикистон ССР	1.819.455	99,98	391	—	349
Арманистон ССР	1.684.247	99,99	93	—	340
Туркманистон ССР	1.360.250	99,97	456	—	330
Эстония ССР	1.059.269	99,89	1.161	1	285

Иттифоқдош республикаларнинг Олий Советларига 6.728 депутат сайланди, шулардан эркаклар 4.311 киши ёки 64,1 процент, хотин-қизлар 2.417 киши ёки 35,9 процент, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар 4.522 киши ёки 67,2 процент, партиясизлар 2.206 киши ёки 32,8 процент, ишчилар 2.232 киши ёки 33,2 процент, колхозчилар 1.171 киши ёки 17,4 процент, 30 га тўлмаган ёшлар 1.338 киши ёки 19,9 процент, ВЛКСМ аъзолари 964 киши ёки 14,3 проценттдан иборат бўлди. Депутатлар составининг 63,2 проценти янгиланди.

АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР ОЛИЙ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

Автоном республикалар Олий Советларига сайлов ўтказиш учун 3.460 сайлов округи тузилди. Ҳамма сайлов округларида сайлов бўлиб ўтди.

Автоном республикалар Олий Советларига сайловда 13.642.602 сайловчи ёки 99,98 проценти қатнашди.

Автоном республикалар Олий Советларининг депутатлигига номзодлар учун 13.622.696 сайловчи ёки 99,85 проценти овоз берди. 19.906 киши қарши овоз берди. Депутатликка номзоди қўйилганларнинг ҳаммаси мутлақ кўпчилик овоз олиб депутатликка сайланди.

Автоном республикалар Олий Советларига ўтказилган сайлов якунлари қуйидагича бўлди:

Автоном республикалар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар: мутлақ рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар: процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши овозлар	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
Абхазия АССР	315.796	99,99	25	йўқ	140
Ажария АССР	205.933	99,99	8	йўқ	110
Бошқирдистон АССР	2.458.023	99,86	3.517	йўқ	280
Бурятия АССР	590.080	99,87	751	йўқ	170
Доғистон АССР	834.008	99,98	151	йўқ	210
Кабарда-Балкария АССР	414.834	99,94	253	йўқ	160
Қалмиқ АССР	181.531	99,71	537	йўқ	130
Қорақалпоғистон АССР	402.671	99,99	24	йўқ	185
Карелия АССР	499.156	99,75	1.273	йўқ	150
Коми АССР	710.102	99,89	769	йўқ	180
Мари АССР	473.953	99,88	557	йўқ	150
Мордва АССР	656.013	99,98	144	йўқ	175
Нахичеван АССР	124.094	100,00	—	йўқ	110
Шимолий Осетия АССР	378.882	99,93	283	йўқ	150
Татаристон АССР	2.279.769	99,74	5.912	йўқ	250
Тува АССР	143.356	99,91	129	йўқ	130
Удмуртия АССР	978.532	99,87	1.276	йўқ	200
Чечен-Ингушия АССР	643.577	99,85	945	йўқ	175
Чувашия АССР	801.448	99,71	2.368	йўқ	200
Якутия АССР	530.938	99,82	984	йўқ	205

Автоном республикаларнинг Олий Советларига 3.460 депутат сайланди, шулардан эркаклар 2.078 киши ёки 60.1 процент, хотин-қизлар 1.382 киши ёки 39,9 процент, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлари 2.190 киши ёки 63,3 процент, партиясизлар 1.270 киши ёки 36,7 процент, ишчилар 1.299 киши ёки 37,5 процент, колхозчилар 451 киши ёки 13,0 процент, 30 га тўлмаган ёшлар 793 киши ёки 22,9 процент, ВЛКСМ аъзолари 532 киши ёки 15,4 процентдир. Депутатлар составининг 66,2 проценти янгиланди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВ ЯКУНЛАРИ

Халқ депутатлари 6 ўлка Советига, 121 область Советига, автоном областларнинг 8 область Советига, автоном округларнинг 10 та округ Советига, 3.075 район, 2.059 шаҳар, шаҳарлардаги 619 район Советига, 3.719 посёлка Советига ва 41.374 қишлоқ Советига сайлов ўтказилди.

Маҳаллий Советларга сайлов ўтказиш учун 2.274.861 сайлов округи тузилди, шу жумладан: ўлка Советларига сайлов ўтказиш учун 2.160 сайлов округи, область Советларига сайлов ўтказиш учун 29.045 сайлов округи, автоном областларнинг область Советларига сайлов ўтказиш учун 1.360 сайлов округи, автоном округларнинг округ Советларига сайлов ўтказиш учун 1.075 сайлов округи, район Советларига сайлов ўтказиш учун 252.335, шаҳар Советларига сайлов ўтказиш учун 282.555 сайлов округи, шаҳардаги район Советларига сайлов ўтказиш учун 133.432, посёлка Советларига сайлов ўтказиш учун 213.024, қишлоқ Советларига сайлов ўтказиш учун 1.359.875 сайлов округи тузилди.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловда сайловчиларнинг қандай иштирок этганлигини қуйидаги маълумотлар кўрсатиб турибди:

Советлар	Жами сайловчилар	Сайловда қатнашганлар	Процент ҳисобида
Ўлка Советлари	11.899.138	11.896.590	99,98
Область Советлари	119.506.319	119.487.616	99,98
Автоном областларнинг область Советлари	1.307.558	1.307.320	99,98
Автоном округларнинг округ Советлари	927.723	927.334	99,96
Район Советлари	79.595.826	79.585.883	99,99
Шаҳар Советлари	106.724.640	106.705.068	99,98
Шаҳарлардаги район Советлари	57.093.119	57.082.015	99,98
Посёлка Советлари	15.929.727	15.926.783	99,98
Қишлоқ Советлари	60.837.057	60.830.642.	99,99

Халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов якунлари қуйидагича бўлди:

Советлар	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар: мутлақ рақамларда	Депутатликка номзодлар учун берилган овозлар: процент ҳисобида	Депутатликка номзодларга қарши овозлар	Ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар сони	Сайланган депутатлар
Ўлка Советлари	11.886.350	99,91	10.240	—	2.160
Область Советлари	119.391.576	99,92	96.026	14	29.042
Автоном областларнинг область Советлари	1.306.296	99,92	1.024	—	1.360
Автоном округларнинг округ Советлари	925.910	99,85	1.424	—	1.075
Район Советлари	79.527.540	99,93	58.315	28	252.320
Шаҳар Советлари	106.586.346	99,89	118.692	30	282.542
Шаҳарлардаги район Советлари	57.008.868	99,87	73.145	2	133.423
Посёлка Советлари	15.907.038	99,88	19.745	—	213.003
Қишлоқ Советлари	60.764.156	99,89	66.480	6	1.359.764

Ҳамма маҳаллий Советларга 2.274.699 депутат сайланди, улар орасида: эркаклар 1.147.694 киши ёки 50,5 процент, хотин-қизлар 1.127.005 киши ёки 49,5 процент, КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар 979.805 киши ёки 43.1 процент, партиясизлар 1.294.894 киши ёки 56,9 процент, ишчилар 985.896 киши ёки 43,3 процент, колхозчилар 576.665 киши ёки 25,4 процент, 30 га тўлмаган кишилар 757.720 киши ёки 33,3 процент, ВЛКСМ аъзолари 479.175 киши ёки 21,1 процентни ташкил этади. Депутатлар составининг 46,7 проценти янгиланди.

77 сайлов округида (қишлоқ Советларига сайлов ўтказувчи 65, посёлка Советларига сайлов ўтказувчи 8, шаҳар Советларига сайлов ўтказувчи 2, район Советларига сайлов ўтказувчи 2 округда) депутатликка номзодлар мазкур сайлов округларидаги барча сайловчилар овозларининг ярмидан кўпини ололмади ва депутат бўлиб сайланмади.

79 сайлов округида номзодлар бошқа жойга кетиб қолганлиги сабабли сайлов ўтказилмади.

6 сайлов округида сайлов тўғрисидаги қонунлар бузилганлиги сабабли сайлов ҳақиқий эмас деб топилди.

Ана шу округларда такрорий сайлов ўтказилади.

(Давоми иккинчи бетда).

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхоз устахонасида қишлоқ хўжалиги агрегатлари ремонти тугалланай деб қолди. Бу ишда тажрибали механизатор Дўстмурод Одилов (сиз суратда кўриб турибсиз) ҳам фаол қатнашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Техника шай

Колхоз устахонасида ремонт ишлари қизғин. Станоклар бир зум ҳам тўхтамайди.

Ремонтдан чиқарилган механизмлар асфальт майдончага қатор қилиб тизиб қўйилган. Устахонани заводга қиёс қилсак, ҳар хил маркали тракторлар, тирков асбоблари худди эндигина конвейердан чиққандек.

Пайвандлаш цехида Карим Олламовнинг ишига бир зум назар ташлаб турдик. Унинг эпчил қўлидаги аппаратдан сачраётган олов темирни тоблайди. Металлни қирқиш, бир-бирига улаш осон кўчаётганлиги пайвандчининг маҳоратидан дарак берарди.

— Ҳормангг. Каримбой! Яқинлашяптими? Ҳамма нарса етарлими? Қандай талаблар бор?

Колхоз бош инженери Давлат Раҳимовнинг бу саволига пайвандчи Карим Олламов иш орасида қисқагина жавоб қилди:

— Раҳмат, ака! Яқинлашяпмиз! Вақт ҳам қистаяпти. Кислород тамом бўлаёзди. Шуни тезлатиб берсангиз.

Бош инженер бу талабни зудлик билан қондириш чорасини кўришга сўз берди. Токарлик ва темирчилик цехларида ҳам қизғин иш кетаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Токарлар Оллаберган Жуманиёзов, Азим Ҳайитов, темирчи Юсуф Қурёзов, слесарлар Ортиқ Абдиёзов, Матназар Машариповлар ремонтда жонбозлик кўрсатишяпти. Механизаторлардан 40 киши ремонтга тортилган. Механизмларни тез ва сифатли ремонт қилиш учун социалистик мусобақа авж олдириляпти.

Шу фактни мамнуният билан қайд қилиш керакки, ремонтчиларга ҳар тарафлама қулай маданий-маиший шароитлар яратилган. Иссиқ овқат ташкил этилган. Дам олиш хонасида каравот, кўрпа-тўшак, мебель, телевизор ва бошқа асбоб-ускуналар мавжуд.

Ишлар бир маромда кетаётгандек туюлса ҳам, ишда баъзи нуқсонлар юз бераётганлигини устахона мудири Отабой Жабборов эътироф қилди. Гоҳ сифат бузилади. Бундай фактга жиддий қараш, хатони тузатиш қонун тарзига кирган. Арзимаган кичик деталь учун бутун бошли тракторнинг ремонти кечикади. Эҳтиёт қисмлар билан таъминлашда махталчилик бўлмаса, ремонт яқин кунларда тугалланиши аниқ.

Ҳозиргача 20 та ҳайдов тракторидан 16 таси, 64 та чопиқ тракторидан 52 таси, терим машиналари ва тележкаларнинг ҳаммаси аъло сифат билан ремонтдан чиқарилган. Плуг ва сеялкалар, бороналар тўла тахт қилинган.

Хива районидаги «Партия XXI съезди» колхозида техника ремонтини тез кунда тамомлаш ва кўклам дала ишларига тайёрлаш учун ҳамма чоралар кўрилмоқда. Колхоз механизаторлари беш йилликнинг якунловчи йилидаги юксак социалистик мажбуриятни бажариш — 1107 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил олиш, Ватанга 5 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш техникадан самарали фойдаланишга боғлиқ эканлигини яхши тушунадилар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАРДОШЛИК МАДАДИ

СОЛЬЦИ (Новгород области. ТАСС мухбири). Бугун бу ерга ўзбекистонлик мелиораторларнинг йигирмата оиласи кўчиб келди. Уларнинг Ноқоратупроқ зонани янгилашда новгородлик деҳқонларга бераётган ёрдамлари бебаҳо. Ҳозир областда 14 та механизациялашган колонна ва хўжалик ҳисобидаги участкалар ишлаб турибди. Улар ернинг захини қочиришдан ташқари жадал суръат билан уй-жойлар қурмоқдалар. Шимск, Парфин, Волот ва бошқа район марказларида мелиораторлар посёлкалари қад кўтарди. Уй-жойларнинг ёнида ошхона, болалар муассасалари ва маданий-маиший муассасалар қурилган. Бу ерга келган мелиораторлар 35 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой олдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. А. РАССОХИНГА ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Партия, совет органларида узоқ йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Сирдарё область Советининг ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ Василий Александрович **Рассохинга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими** фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари учун — Президиум аъзоси В. ҚОЗИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1980 йил, 1 март.

ТИНЧЛИК ПОРЛОҚ ИСТИҚБОЛ ДЕМАКДИР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчиларининг йиғилишида сўзлаган нутқини зўр эътибор бериб тингладик. Партиянинг халқ фаровонлигини янада оширишга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган йўлини таъкидловчи бу нутқ ҳаммамизни қувонтиради. «Совет давлатининг тинч келажаги таъминланган ва мустаҳкам таъминлаб қўйилган», — деди Леонид Ильич Брежнев. Ана шу мустаҳкамликка совет кишиларининг фидокорона меҳнати билан эришилажагини биламиз. Ҳар биримиз ўз участкамизда қанчалик яхши меҳнат қилсак, тинчлик шу қадар мустаҳкам бўлаверади.

Кўклам экиш мавсуми яқинлашмоқда. Коллективимиз учун бу йилги мавсум жуда қизғин бўлади, чунки биз 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнер ингичка толали пахта етиштириш, пландан ташқари юз тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини олганмиз. Умумхалқ мусобақасига қўшилиб, баҳорги ишларга муваффақиятли тайёргарлик кўрмоқдамиз. Ҳозир механизаторлар ерларни чигит экишдан олдин суғормоқ учун жўяк олмоқдалар. Экиш агрегатлари далага чиқишга шай бўлиб турибди. Экин-тикин ишларини тез ва юқори сифатли ўтказиш, беш йиллик якунловчи йили мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш учун бутун кучимизни сарфлаймиз.

Х. АБДИЛАКИМОВА,
Ангор районидаги «Қизил Юлдуз» колхозининг бригадири.

* * *

Леонид Ильич Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувида сўзлаган нутқи бизнинг коллективимизда зўр таассурот қолдирди. Бу нутқ вазмин ва ишончли бўлиб, бошидан охиригача чуқур оптимизм, порлоқ келажакка ишонч руҳи билан суғорилган.

Леонид Ильич нутқининг ўтган ўн йил мобайнида Ленин партияси раҳбарлигида совет кишилари амалга оширган улкан ишлар ҳақида айтилган қисми биз, ишчиларни қувонтиради. Ватанимиз иқтисодий қудратининг ўсганлиги, меҳнаткашлар фаровонлигининг муттасил ошаётганлиги — буларнинг ҳаммаси қалбларимизни Коммунистик партиямиздан, Советлар мамлакатидан фахрланиш туйғулари билан тўлдиради.

Биз меҳнаткаш инсон ҳақида тинмай ғамхўрлик қилинаётганлигини доимо сезиб турибмиз. Масалан, бизнинг нефтчилар ва кимёгарлар шаҳарчаси — Қирғули йилдан-йилга гўзаллашиб, ободонлашиб бормоқда. Янги уйлар, мактаб, мактабгача муассаса бинолари, магазинлар қад кўтарди. Корхонамиз ўз қувватини муттасил ошириб бормоқда. «Қора олтин»ни қайта ишловчиларнинг иш ҳақи тинмай ошиб бормоқда. Биз — 80 йилларга коммунистик қурилишда бизни янгидан-янги муваффақиятлар кутаётганлигига қатъий ишонч билан қадам қўйдик. Биз ҳар биримиз қадрдон мамлакатимиз янада гўзал ва бой бўлиши учун бутун куч, билим ва ғайратимизни бағишлашга тайёрмиз.

Сергей ЖИРНОВ,
Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг катта оператори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

* * *

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округининг сайловчилари билан учрашувида сўзлаган нутқида жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан юксалтириш вазифаси қўйилди. Партиямизнинг бу илҳомбахш даъвати совхозимиз чорвадорларини янги зафарларга руҳлантирмоқда. Улар сутчиликни янада юксалтириш учун барча резервларни ишга солмоқдалар. 1980 йилнинг дастлабки ойида фермамизда сут етиштириш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 15 процент, гўшт тайёрлаш 20 процент кўпайди. Биз сигирлар парваришини яхшилаш билан ана шундай муваффақиятга эришмоқдамиз. Шу кунларда 600 бош соғин сигирдан 550 боши соғиляпти. Яқин кунларда уларнинг ҳаммаси соғинга киради. С. Омонова, А. Давлатова каби дугоналарим сут булоғини янада кўпайтириш юзасидан зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Мен ўртоқ Л. И. Брежневнинг сайловчилар билан учрашувидаги нутқида баён этилган вазифаларни бажара бориб, 40 бош сигирнинг ҳар бошидан 5 минг килограммдан, жами 200 тонна серқаймоқ сут соғиб олишга аҳд қилдим. Бу шарафли вазифани адо этиш билан партия ва ҳукуматимиз даъватига амалий жавоб бераман.

Т. ҚОРАБОЕВА,
Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхози сут-товар фермаси соғувчи-оператори.

ИТТИФОҚДОШ, АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР ОЛИЙ СОВЕТЛАРИГА ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

	Сайланган жами депутатлар	Эркаклар	Процент	Хотин-қизлар	Процент	КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлар	Процент	Партиясизлар	Процент	Ишчилар	Процент	Колхозчилар	Процент	30 ёшгача бўлганлар	Процент	ВЛКСМ аъзолари	Процент
СССР бўйича	2.274.699	1.147.694	50,5	1.127.005	49,5	979.805	43,1	1.294.894	56,9	985.896	43,3	576.665	25,4	757.720	33,3	479.175	21,1
Республикалар																	
РСФСР	1.134.434	562.126	49,6	572.308	50,4	479.091	42,2	655.343	57,8	542.569	47,8	216.945	19,1	380.057	33,5	240.179	21,2
Украина ССР	524.185	270.986	51,7	253.199	48,3	234.521	44,7	289.664	55,3	176.569	33,7	204.184	39,0	168.089	32,1	105.356	20,1
Белоруссия ССР	84.777	43.276	51,0	41.501	49,0	36.696	43,3	48.081	56,7	33.952	40,0	24.118	28,4	27.780	32,8	17.754	20,9
Ўзбекистон ССР	101.976	52.584	51,6	49.392	48,4	45.411	44,5	56.565	55,5	37.274	36,6	33.260	32,6	35.438	34,8	21.112	20,7
Қозоғистон ССР	125.622	64.161	51,1	61.461	48,9	50.986	40,6	74.636	59,4	74.327	59,2	11.612	9,2	41.149	32,8	26.081	20,8
Грузия ССР	50.468	25.619	50,8	24.849	49,2	21.722	43,0	28.746	57,0	19.605	38,8	14.582	28,9	16.133	32,0	10.508	20,8
Озарбайжон ССР	49.804	25.924	52,1	23.880	47,9	21.996	44,2	27.808	55,8	21.220	42,6	12.272	24,6	15.815	31,8	10.102	20,3
Литва ССР	28.366	14.346	50,6	14.020	49,4	12.277	43,3	16.089	56,7	10.476	36,9	8.585	30,3	9.793	34,5	6.291	22,2
Молдавия ССР	36.656	18.409	50,2	18.247	49,8	16.529	45,1	20.127	54,9	12.545	34,2	13.145	35,9	14.194	38,7	9.407	25,7
Латвия ССР	23.401	11.877	50,8	11.524	49,2	10.935	46,7	12.466	53,3	9.431	40,3	6.199	26,5	8.011	34,2	5.047	21,6
Қирғизистон ССР	27.605	13.795	50,0	13.810	50,0	11.657	42,2	15.948	57,8	12.076	43,7	7.016	25,4	9.979	36,1	7.427	26,9
Тожикистон ССР	26.095	13.308	51,0	12.787	49,0	11.249	43,1	14.846	56,9	10.407	39,9	7.795	29,9	10.395	39,8	6.277	24,1
Арманистон ССР	27.065	13.743	50,8	13.322	49,2	11.722	43,3	15.343	56,7	13.093	48,4	5.790	21,4	9.115	33,7	6.476	23,9
Туркманистон ССР	23.235	11.938	51,4	11.297	48,6	10.064	43,3	13.171	56,7	7.093	30,5	9.011	38,8	7.791	33,5	4.681	20,1
Эстония ССР	11.010	5.602	50,9	5.408	49,1	4.949	45,0	6.061	55,0	5.259	47,8	2.151	19,5	3.981	36,2	2.477	22,5
Советлар																	
Ўлка советлари	2.160	1.124	52,0	1.036	48,0	1.159	53,7	1.001	46,3	1 019	47,2	233	10,8	818	37,9	537	24,9
Область советлари	29.042	15.443	53,2	13.599	46,8	16.037	55,2	13.005	44,8	12.198	42,0	4.171	14,4	10.003	34,4	7.270	25,0
Автоном областларнинг советлари	1.360	718	52,8	642	47,2	718	52,8	642	47,2	650	47,8	117	8,6	497	36,5	354	26,0
Автоном округларнинг советлари	1.075	572	53,2	503	46,8	545	50,7	530	49,3	507	47,2	104	9,7	431	40,1	306	28,5
Район советлари	252.320	129 524	51,3	122.796	48,7	124.052	49,2	128.268	50,8	96.580	38,3	63.392	25,1	87.683	34,8	58.452	23,2
Шаҳар советлари	282.542	143.281	50,7	139.261	49,3	131.622	46,6	150.920	53,4	175.161	62,0	2.848	1,0	102.584	36,3	67.571	23,9
Шаҳар райсоветлари	133.428	67.750	50,8	65.678	49,2	62.849	47,1	70.579	52,9	82.359	61,7	40	-	48.099	36,0	31.622	23,7
Посёлка советлари	213.008	106.838	50,2	106.170	49,8	88.112	41,4	124.896	58,6	129.987	61,0	11.101	5,2	71.702	33,7	44.205	20,8
Қишлоқ советлари	1.359.764	682.444	50,2	677.320	49,8	554.711	40,8	805.053	59,2	487.435	35,8	494.659	36,4	435.903	32,1	268.858	19,8

Иттифоқдош ва автоном республикалар давлат ҳокимиятининг олий ва маҳаллий органларига сайланган депутатларнинг состави Советларнинг чинакам халқчил характерини, жамиятимизнинг социал структурасини, Совет Иттифоқи халқларининг метиндек бирлиги ва дўстлигини ифодалайди.

Иттифоқдош, автоном республикаларнинг Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайлов якунлари, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз берилганлиги совет кишиларининг ленинчи партиямизга, унинг Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитет Сиёсий бюросига ғоят зўр ишончини, меҳнаткашлар социалистик Ватанимиз равнақи ва унинг қудратини мустаҳкамлаш йўлидаги коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга сабот билан эришишдаги азму қарорини яна бир карра намойиш этди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: РАЙКОМНИНГ ИШ КУНЛАРИ

ИЗЛАНИШ ҚИРРАЛАРИ

Қалин, қизил муқовали бу дафтарни секретарнинг иш столида кўп кўрганмиз. Бўка район партия комитетининг иккинчи секретари Маҳмуджон Аҳмаджонов ўзини ҳаяжонлантирган воқеаларни, ечилиши зарур муаммоларни унга қайд қилиб боради. Бу дафтар райкомнинг тиғиз иш кунлари ҳақида ҳаяжонли қиссадек ўқилади.

Маҳмуджон Бўка район партия комитетининг иккинчи секретарлигига энди сайланган, кундалик ишларнинг тиғизлигидан ҳали активлар билан яқиндан танишиб улгурмаган кезлари эди. Эрта билан хатлар, шикоятларни кўздан кечираётиб, Тимирязев номли колхоз раиси Нарзиқул Набиевнинг хатти-ҳаракатига эътироз билдириб ёзилган арзномага эътибор бериб қолди. Ўқиётиб, айрим фикрларини ён дафтарига ёзиб олди: «Раис олий маълумотга эга эмас. Хўжаликка фаол раҳбарлик қилолмаяпти. Бригада бошлиқларини танлаш масаласига бир томонлама ёндашади. Ошна-оғайниларнинг нуқсонларини кўриб, кўрмасликка олади...»

Райком секретари арзномадаги: «Кадрлар танлаш масаласига бир томонлама ёндашади», — сўзларининг тагига қизил қалам билан чизиб қўйди. У арзнома фактлари қанчалик тўғри ёки уйдирмалигини пухта аниқлаш йўлларини ўйлай бошлади. Охири: «Яхшиси, район газетаси ходимларига мурожаат қиламан. Набиевдан хўжалик экономикасини мустаҳкамлашда кадрларнинг роли мавзуида мақола ёзиб беришни сўрашсин», — деган қарорга келди. «Пахтакорлар овози» газетаси ходимини ҳузурига таклиф қилиб, шу хусусда фикрлашди. Раис тайёрлаган материални қўлёзма ҳолатида шахсан кўриб чиқмоқчи эканлигини уқтирди.

Кундаликдаги ёзувдан: «Орадан бир ҳафта ўтди. Набиев материални ёзишни турли баҳоналар билан пайсалга солаётир». Яна уч кун ўтди. Райкомнинг иккинчи секретари Тимирязев номли колхоз раисининг мақоласи билан ниҳоят танишишга муваффақ бўлди. Ҳосилдорликни оширишда кадрлар, мутахассисларнинг роли, уларнинг ишлаб чиқаришдаги ўрни мақолада мутлақо кўрсатиб берилмаганди.

Мақолани ўқиган киши арзномадаги фикрлар тўғри эканлигига ишонч ҳосил қилиши қийин эмасди. Табиийки, бу мақола газетада эълон қилинмади. Аммо секретарликка эндигина сайланган Маҳмуджон Аҳмаджонов раис кадрлар билан ишлашда қандай нуқсонларга йўл қўяётганлиги хусусида муайян бир фикрга келишига ёрдам берди.

Колхозда ҳисобот-сайлов йиғилиши яқинлашмоқда эди. Шунинг учун Аҳмаджонов бир тўхтамга келишга шошилмади. Йиғилишда иштирок этишни, колхоз аъзоларининг фикр-мулоҳазасини эшитишни лозим топди. Бюро аъзолари бу фикрни маъқуллашди.

Кундаликдаги ёзувдан: «Йиғилиш чўзилиб кетди. Раис шаънига анчагина танқидий фикр-мулоҳазалар билдирилди. Ҳатто укаси ҳам сўзга чиқди! Колхоз правлениеси фаолиятидаги бир қатор камчиликларни кўрсатиб берди».

Раис танқидий фикрлардан тўғри хулоса чиқариб олишга, ўз устида қунт билан ишлашга, ҳосилдорликни кўтариб, даромадни ошириш чораларини кўришга сўз берди. Колхозчилар унинг бу самимиятини тушуниб, яна ишонч билдиришди, янги муддатга раисликка сайлашди. Аҳмаджонов колхоздан икки хил ҳиссиёт билан қайтди. Йиғилишдан кўнгли тўлмагандек эди унинг.

Лекин кейинги воқеалар — колхоз ишлаб чиқаришини кўтариш чоралари изланиб, ҳосилдорлик сезиларли ошишига ҳам эришилаётгани уни бир оз тинчитгандек бўлди. Набиев масаласи кўрилаётганида уни қўллаб-қувватлагани ҳам шундан эди.

Кундаликдаги ёзувдан: «Набиев қишлоқ хўжалик институтининг сиртқи бўлимига ўқишга кирди. Ишдаги қусурлари кўзга ташланмаётгандек...»

Йиллар ўтди. Катта-кичик йиғилишларда Набиевнинг номи тез-тез тилга олина бошланди. Бора-бора, раис бу мақтовлар ўз омилкорлиги, ишбилармонлиги шаънига айтиляпти деб ҳисоблай бошлади. Турли йиғилишларда хўжалик имкониятини, реал вазиятни ҳисобга олмай, ўз обрўйини ўйлаб, қарсакларга маҳлиё бўлиб, баландпарвоз нутқлар сўзлайдиган бўлиб қолди. Ўзбилармонлик, бошқаларни менсимаслик, табиийки, хўжаликка раҳбарлик сусайишига олиб келди, бухгалтерия ҳисоб-китобларида турли «ноаниқликлар» пайдо бўла бошлади. Ана шуларнинг ҳаммаси қайта арзнома ёзилишига сабаб бўлди.

Аҳмаджонов навбатдаги бюро мажлисига аниқ таклиф билан кирди: «Набиевни ишдан олиш масаласини кун тартибига қўйиш керак». Бюро бу фикрга қўшилди. Тимирязев номли колхоз раислигига район суғориш тармоқлари бошқармасининг бошлиғи Иброҳим Абдиев номзодини тавсия этиш лозим топилди.

«Ленинобод» колхози правлениесининг раиси Абдужаббор Мусаевнинг соғлиғи ёмонлашганлиги туфайли ишдан озод этишни сўраб қилган илтимосини ҳам қараб чиқишга тўғри келди. Ўшанда район партия комитетининг биринчи секретари Тўхтамурод Исломовнинг кабинетида резервдаги кадрлар фаолияти, улар етакчилик қилаётган коллективларнинг иши, ижтимоий муҳит таҳлил қилиб кўрилди. Коммунист Хўжа Носиров хусусида кўпгина гаплар айтилди.

Кундаликдаги ёзувдан: «Носиров — тадбиркор раҳбар Юнус Тўлагановнинг шогирди. Тўққиз йил пахтачилик бригадасига бошчилик қилган. Ҳосилдорликни 32 центнердан 52 центнерга кўтарган. Ишлаб туриб, ўқиган. Олий маълумотли агроном. Раҳбарликка лаёқати турли шароитларда кўпдан буён синаб «келинади».

Шунга қарамай Носировнинг ёшлиги, «Ленинобод»нинг эса ғоят қолоқ хўжалик эканлиги райком бюросининг баъзи аъзоларини ўйлантириб қўйди.

— Йигит кишини 25 ёшида бола, қирқида — ёш десак, 50—55 ёшида одам кучдан қайта бошлайди-ку? — деб қолди Аҳмаджонов уларга мурожаат қилиб. — Носиров ҳозир ишламаса, қачон ишлайди, ахир?

Шу луқма ҳаммани қатъий бир фикрга олиб келди. Янги раис Хўжа Носиров дастлабки кунлирданоқ ободончиликка аҳамият берди, клуб қурилишига киришилди.

Кундаликдаги ёзувдан: «Ҳаёт шундайки, баъзан ўйланган ишнинг акси содир бўлади, мақсад рўёбга чиқиши оғир кўчади». Аҳмаджонов шу сатрларга кўз югуртирган заҳоти коммунист Баҳром Пайшановнинг фаолияти ёдига тушади. Яхши сабоқ бўлди ўша ҳодиса. Пайшанов янги ташкил этилган «Гулистон» совхози директорлигига тайинланган эди. Бунгача у комсомол ва турли хўжалик ишларида бўлган, уни янги совхоз раҳбарлигига тасдиқлашаётганда, ижрочилиги, бўз ерларни ўзлаштириш тажрибасини назарда тутишганди.

Афсуски, мустақил, конкрет вазифага ўтказилгач, у муваффақиятли ишлаб кета олмади. Истиқболни кўзлаб, ташаббус кўрсатиб, энг муҳими, коллективни жипслаштириб, хўжалик олдида турган вазифаларни бажаришга руҳлантириб иш юрита билмади. Ҳаётий проблемаларни ҳал этишда оқилона йўл тутмади. Буларнинг ҳаммаси одамлар, ўрта бўғин кадрларининг ҳақли эътирозини кучайтирди. Охири Пайшанов вазифасидан озод қилинди...

Кундаликдаги ёзувдан: «Қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумининг ўқитувчиси Тўхтамурод Қулмирзаев турли партия топшириқларини бажаришга жалб қилинар, у бюро мажлисларига масала тайёрлашда иштирок этарди. Мичурин номли колхозга турли топшириқлар билан тез-тез юбориб турардик. Ҳозиргина партия мажлиси ўтди. Қулмирзаев шу колхоз партия комитети секретарлигига сайланди».

Пахта ҳосилдорлиги колхоз бўйича 16,5 центнерга тушиб қолганди. Қулмирзаев ишни механизаторлар, чорвадорлар ўртасида партия ядросининг жанговарлигини оширишдан бошлади. Одамларга чуқур ишончни партиявий талабчанлик билан уйғунлаштирди. Холис танқид ва ўз-ўзини танқид учун қулай вазият вужудга келтирилди. Булар тезда ўз самарасини берди. Хўжалик давлатга илгаригидан икки баравар кўп пахта сота бошлади.

Райком, унинг бюроси одамлар билан ишлай олиш, уларни катта вазифаларни бажаришга сафарбар этиш маҳоратига эга бўлган ташкилотчи, ташаббускор, партиявий масъулиятни чуқур ҳис этувчи кадрларга суяниб изчил иш олиб бораётганлиги туфайли Бўка район экономикаси юксалмоқда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпайиб, даромад ошиб бормоқда.

С. ШАРОФХОНОВ,
Тошкент Олий партия мактабининг тингловчиси,
Ж. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

19 АПРЕЛЬ— КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ҲАММА ҚАТНАШАДИ

Жарқўрғон нефть ва газ бошқармаси коллективи ленинча шанбалик кунида 349 тонна нефть, 57 минг кубометр газ қазиб чиқаришга, 600 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой ва маъмурий биноларни оқлашга, 7500 туп дарахт ва ёш ниҳолларга ишлов беришга аҳд қилди. Шунингдек, икки станция, уч насос ремонтдан чиқарилади, икки тонна металл парчалари тўпланади. Бу тушган маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

Т. ЭШҚОРАЕВ,
Сурхондарё области.

ТАРАДДУД

Ғиждувондаги 33-автомобиль корхонаси ишчи-хизматчилари «Қизил шанбалик»ни меҳнат байрами сифатида ўтказишга қизғин тараддуд кўрмоқдалар. Шу куни корхонанинг 600 нафар ишчи-хизматчиси, инженер-техник ходими 160 та автомобиль ёрдамида 4300 тонна халқ хўжалик юкларини ташиб беришади, 3 минг йўловчига хизмат кўрсатишади. 50 нафар ишчи-хизматчи ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари билан машғул бўлади. О. Аслонов, И. Ҳамроев, А. Тожиддинов, С. Ҳакимов сингари илғор ҳайдовчилар меҳнат байрами кунида тежаб қолинган ёнилғи ҳисобига ишлаш ташаббуси билан чиқдилар.

Б. ҲАСАНОВА,
Бухоро области.

ЯКДИЛЛИК БИЛАН

Чортоқ пахта тозалаш заводи коллективи меҳнат байрами кунида тежаб қолинган ёнилғи ва электр энергияси ҳисобига ишлашни режалаштириб қўйди. Шу куни корхонада 36 тонна тола, 2 тонна линт, 67 тонна чигит тайёрланади, мамлакатимиз шаҳарларига 90 тонна тола жўнатилади. Корхона территориясини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишларига алоҳида аҳамият берилади. 2950 квадрат метр майдон тозаланиб, узунлиги 370 метрга яқин сув йўллари тартибга келтирилади. Мевали ва манзарали дарахтлар, турли хил гул кўчатлари ўтказилади.

Т. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Наманган области.

ТИКУВЧИЛАР АҲДИ

Ленин орденли «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективининг 3600 нафар ишчи-хизматчи ва инженер-техник ходимлари «Қизил шанбалик» куни ҳар қачонгидан юксак ва самарали меҳнат қилишга сўз бердилар. Шанбалик иштирокчилари ўша куни 230 минг сўмлик иш бажаришади.

— Бунинг асосий қисми иқтисод қилинган материаллар ҳисобига тайёрланади, — дейди фахр билан корхона партия ташкилотининг секретари, шанбалик ўтказиш комиссиясининг раиси Ш. Акбаров. — Бу ўтган йилги шанбаликда тушган маблағдан 30 минг сўм кўпдир.

Т. ДАДАБОЕВ,
Тошкент шаҳри.

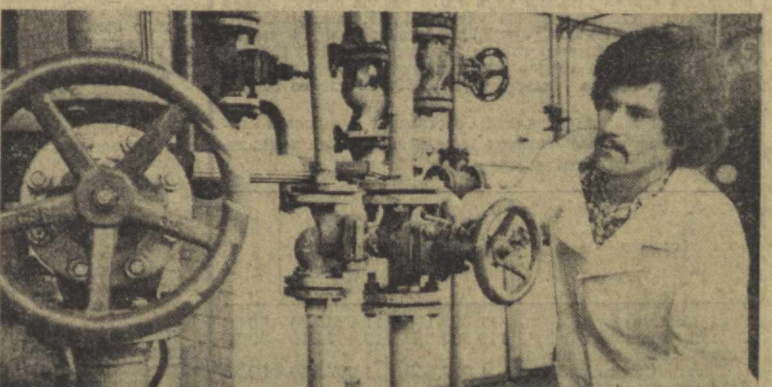

Тошкентдаги химия-фармацевтика заводида тайёрланаётган турли медицина асбоб-ускуналари, аптека ва дори-дармонлар хили юзтадан ошди. Сиз кўриб турган ушбу сурат заводнинг химия цехида олинган. Аппаратчи О. Иброҳимов бу участканинг ишда илғор кишиларидан ҳисобланади.

И. Глауберзон фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми колхоз ишлаб чиқаришида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Тошкент область, Калинин районидаги Калинин номли колхоз раиси ўртоқ Файзулла **Абдуллаев**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда Мирзачўл, Жиззах ва Қарши даштларидаги қўриқ ерларни ўзлаштиришда актив қатнашганлиги учун ўртоқ Иван Петрович **Берчук**ка **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми юстиция органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, қонунларни ишлаб чиқишда актив қатнашганлиги учун Ўзбекистон ССР Юстиция министрлигининг бўлим бошлиғи ўртоқ Владимир Исаакович **Меерович**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР давлат савдоси системасида кўп йил, бенуқсон ишлаганлиги учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар мудирлигининг хўжалик ҳисобидаги ихтисослашган базаси директори ўртоқ Пўлат Иброҳимович **Йўлчиев**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги нефть маҳсулотлари билан таъминлаш ва уни сотиш бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Наби Ваҳобович **Ваҳобов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қишлоқ қурилишида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилгач кунига эллик йил тўлиши муносабати билан «Узколхозстрой» бирлашмасига қарашли Андижон «Облколхозстрой» трестининг бошқарувчиси ўртоқ Мадаминжон **Бозоров**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

110

ПАРИЖ. МАРИ-РОЗ КЎЧАСИ, 4-УЙ

СССР Кинематографчилари союзи ташаббуси билан бир гуруҳ кино намояндалари билан бирга Франция бўйлаб саёҳат қилишга муяссар бўлдик. Марсель, Ницца, Канн, Воллорис, Монако, Монтекарло ва бошқа ерларни ортда қолдириб, мамлакат пойтахти Парижга етиб бордик. Тарихий ва гўзал Парижни завқ-шавқ билан томоша қилдик. Машҳур Эйфель минораси, Шайо саройи, де Голль майдони, Биби Марям ибодатхонаси, Гранд опера театри ва бошқа диққатга сазовор жойлар бизда жуда катта таассурот қолдирди. Лекин Парижнинг Мари-роз кўчасидаги 4-уйга саёҳатимиз бутун умр ёдда сақланиб қолади. Бу ер пролетариатнинг улуғ доҳийси Владимир Ильич Лениннинг уй-музейи эди.

Тарихдан маълумки, В. И. Ленин 1908 йилнинг 1 декабрида (янги ҳисоб билан 14 декабрь) куни Женевадан Парижга кўчиб ўтади. Бунинг бир қатор сабаблари бор эди: аввало шу йилнинг 21 декабрида Парижда кўчма партия конференцияси очилиши лозим эди; иккинчидан, В. И. Лениннинг француз ишчилар ҳаракатида иштирок этиши мумкин бўлар, учинчидан эса, Париж катта шаҳар бўлгани сабабли у ерда айғоқчилар назаридан холироқ юрар ва ниҳоят, партия иши учун курашни кенг авж олдириб юбориш имконияти бор эди. Шу боисдан , узоқни кўра билувчи доҳий Францияга боришга рози бўлди.

Ўша пайтларда Владимир Ильичнинг синглиси, кўзга кўринган партия ва жамоат арбоби Мария Ильинична Парижнинг Сэн Марсель хиёбонидаги 27-уйда истиқомат қиларди. Владимир Ильич тўғри синглисининг уйига тушиб, орадан бир ойча ўтгандан кейин Бонье кўчасидаги 24-уйга вақтинча кўчади. Ниҳоят, 1909 йилнинг 6 июль куни Парижнинг ўн тўртинчи кварталидаги Мари-Роз кўчаси 4-уйга кўчиб ўтиб, уч йил шу уйда ҳаёт кечиради.

Мазкур уй Владимир Ильичнинг иш кабинети, ётоқхона, Надежда Константиновна Крупская онасининг истиқоматгоҳи ва ошхонадан иборат. Бу ер ўша пайтларда Серго Оржоникидзе, Бонч-Бруевич, Пятницкий, Камо, А. Богданов сингари инқилоб иши учун сидқидилдан хизмат қилган ўнлаб содиқ революционерларнинг севимли масканн бўлган. Уй Франция Коммунистлар партияси томонидан сотиб олиниб, В. И. Ленин яшаган даврдаги асл ҳолига келтирилган.

1972 йилдан В. И. Ленин уй-музейи уч хоналик қўшни уй билан бирлаштирилиб, у ерда улуғ доҳийнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи экспозиция уюштирилган. Мазкур уй хоналардан бирида В. И. Ленин асарлари кўргазмаси ташкил этилган. Бошқа хоналарда Владимир Ильичнинг Францияда бўлиши даврларга бўлиб кўрсатилган. Булардан доҳиймизнинг Парижда бўлиши, шу ердан туриб рус революцион ҳаракатига бошчилик қилиши, айниқса, киши диққатини ўзига жалб этади. Мазкур тарихий даврларнинг ҳар бирида В. И. Лениннинг француз ишчилар ҳаракати, Франция Коммунистик партияси тараққиётига қўшган муҳим ҳиссаси таъкидланган.

— Ақл-заковатли ажойиб инсон — В. И. Ленин, — деб ҳикоя қилади Париждаги Владимир Ильич уй-музейининг бошқарувчиси Антуан Лежандр, — француз ишчилар ҳаракати ва Франция социалистлар партияси тарихини жуда яхши билар ва уларга катта эътибор билан қарарди. Бу ташкилотларга ишонар ва улар ишига ҳурмат назари билан ёндашарди.

Владимир Ильич Париж ишчилари ва Коммунистик партия ходимлари ҳузурида қатор лекция ва суҳбатлар ўтказган.

У пайтларда Франция Социалистик партияси оппортунистик руҳда эди. Владимир Ильич йиғилганларга келишувчилик сиёсати партия учун бегона эканн, партия ўз олдига қўйилган вазифани оғишмай, дадил амалга оширишн лозимлиги, ишчиларнинг зўр куч экани, уларни тўғри йўлдан бошлаш партиянинг жанговар вазифаси эканини қайта-қайта таъкидлаган. РСДРП иш тажрибаларидан айримларини уларга гапириб берган. Бундай лекция ва суҳбатлар Бретани кўчаси, 49-уй, Дантон кўчаси, 8-уй, Аваньюдэ-Шуази, 190-уй, Сен Жермен хиёбони 184-уй ва бошқа ерларда ўтказилгани маълум.

1908 йилнинг 21—27 декабрь кунлари РСДРПнинг бешинчи Бутунроссия конференцияси, шу йилнинг 27—29 декабрида РСДРП Марказий Комитетининг Пленуми, 1909 йилнинг июнь ойида «Пролетарий» редакциясининг кенгаши ўтказилди. Парижнинг Алезия кўчасидаги 99-уйда ўтказилган бу йиғилишларда ўша пайтлардаги сиёсий аҳвол ва партиянинг вазифалари ва шунга ўхшаш қатор масалалар муфассал муҳокама қилинди.

Бу йиғилишларнинг ҳаммасида В. И. Ленин қатнашиб, деярли барча масалалар юзасидан сўзга чиқди. Баъзи масалалар юзасидан Каменев, Зиновьев, Риковлар сўзга чиқиб оппортунизм ва ликвидаторларни ёқладилар. Зўр баҳслардан кейин бетайин йўналишларнинг ҳаммаси барбод этилди ва оппортунизм, ликвидаторлик ҳамда ультиматизм қораланди. В. И. Ленин томонидан тайёрланган резолюциялар кўпчилик овоз билан қабул қилиниб, партиянинг тўғри йўли белгиланди.

РСДРП Марказий Комитетининг Пленуми «Социал-демократ»нинг В. И. Ленин бошчилигидаги янги редакциясини сайлади. Булардан ташқари, Парижда 1910 йилнинг январида РСДРП Марказий Комитетининг Пленуми, 1911 йилнинг 24 май — 4 июнь кунлари РСДРП Марказий Комитети аъзоларининг кенгаши ва 1911 йилнинг 14—17 декабрь кунлари чет элдаги большевистик группаларнинг кенгаши ўтказилди.

В. И. Ленин 1911 йилнинг 5 март (янги ҳисоб билан 18 март) куни Парижда ўтказилган митингда Париж коммунаси эълон қилинган куннинг қирқ йиллиги муносабати билан сўзга чиқиб, коммунанинг тарихий аҳамияти ҳақида гапирди.

1911 йилда В. И. Ленин Париж яқинида Россия Социал демократ ишчилар партияси мактабини ташкил этади. Мактаб Париждан 15 километр нарида Лонжюмо қишлоғида ташкил этилиб, В. И. Ленин оиласи ўша ерга кўчиб боради.

Ҳозир Лонжюмода В. И. Ленин оиласи яшаган уйга доҳиймизнинг шу ишларни бажарганлигидан шаҳодат берувчи мемориал ўрнатилган.

Революция иши учун сидқидилдан курашаётган революционерлар Россиядан келиб, шу мактабда билим олишар ва ўқишни тугатгач, яна ўз ватанларига қайтиб кетардилар. Булар орасида Серго Оржоникидзе, Владимир Белостоцкий, Вера Васильева, Семён Шварц, Захар Бреслов, Савва Зевинлаб бор эди.

Владимир Ильич Женевадан олиб келган РСДРПнинг босмахонаси авеню д'Орлеан кўчасидаги 110-уйга (ҳозир бу кўча генерал Леклерк номи билан аталади) жойлаштирилган эди. Бу босмахонага В. И. Ленин ҳар куни бориб, газеталарнинг қай алфозда чиқаётгани ва бу ерда хизмат қилаётган ишчиларнинг аҳволидан хабар олиб турарди. Мазкур босмахонада «Пролетарий», «Социал демократ» газеталари, алоҳида брошюралар, варақалар нашр этилиб, нолегал ҳолда Россияга олиб кетиларди.

Ўша пайтларда илмий коммунизм асосчиси Карл Маркснинг қизи Лаура турмуш ўртоғи, халқаро ишчилар ҳаракатининг кўзга кўринган арбобларидан бири, Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг содиқ шогирди Поль Лафарг билан Париждан 20-25 километр узоқроқдаги Дрейвель деган жойда яшарди. В. И. Ленинга Лафаргнинг фикрлари жуда маъқул тушганидан у билан танишиш иштиёқида эди. Кунларнинг бирида Шарль Раппопорт уларни таништириб қўйди. Лафарг ҳам Ленин билан танишганидан мамнун бўлиб, уларни уйига таклиф этади. Владимир Ильич билан Надежда Константиновна Лафарг хонадонига боришади. Шунда Владимир Ильич билан Лафарг фалсафа, жаҳон пролетариатининг ҳаракати ва ўша вақтдаги халқаро сиёсий аҳвол ҳақида узоқ суҳбатлашадилар.

Уй-музей бошқарувчиси А. Лежандр Франция меҳнаткашлари ва партия аъзоларининг В. И. Ленин номини зўр ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олишларини айтади.

— Бунинг сабаби кўп, — деб ҳикоя қилади у. — В. И. Ленин ўткир зеҳнли, ўта маданиятли, хушчақчақ, одамларга меҳрибон, жонкуяр бўлиш баробарида партия тартиб-интизомига сидқидилдан бўйсунарди. Гапим қуруқ бўлмаслиги учун мисол келтирмоқчиман...

Владимир Ильич ўша пайтларда ўзига ўзи иш соати тайин қилган ва бу тартибга қаттиқ риоя қиларди. Маълум соатда иш бошлаб, маълум соатда тугатиши лозим эди. Вақтдан жуда унумли фойдаланарди. Толиққан пайтларида велосипед миниб, дил ёзиладиган жойларга саёҳат қиларди.

Петербургда большевистик «Правда» газетасининг дастлабки сони чиққанидан сўнг В. И. Ленин Краковга кетиш тараддудини кўра бошлади. Ўша пайтлардаги вазият тақозоси билан Краков Парижга нисбатан афзалроқ эди. Француз полицияси иложи борича рус полициясига кўмаклашарди. Ундан ташқари мактубларни очиб кўрмаслик, муҳожирларни таъқиб остига олмаслик жиҳатларидан ҳам Польшада бир оз бемалолчилик эди. Қолаверса, у ер рус чегарасига анча яқин бўлиб, одамлар Россиядан тез-тез келиб туришлари мумкин эди. Хат ва пакетлар тўхтовсиз жўнатилар, таъқиб эса камроқ эди. Шулар сабабли В. И. Ленин ўз оиласи билан Краковга жўнамоқни афзал билди.

Улуғ доҳий 1912 йилнинг 13 июнь куни Польшага йўл олган ва 1912 йилнинг 19 июнида Краковга етиб борган.

В. И. Ленин Парижда ҳаммаси бўлиб 3,5 йил истиқомат қилган.

М. АЛИЕВ,
филология фанлари кандидати.

СОЦИАЛИСТИК МАДАНИЯТ ТЎҒРИСИДА

«В. И. Ленин маданият тўғрисида» тўплами босилиб чиқди. Китобга доҳийнинг асарларидан кўчирмалар, маданият тарихи ва назарияси проблемалари хусусидаги, аввало социалистик маданиятнинг бунёдга келиши ва ривожланиши хусусидаги фикрлари, шунингдек унинг мамлакатимизда маданий қурилиш соҳасидаги кўп қиррали ташкилотчилик фаолиятини акс эттирувчи материаллар киритилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарган ва «Красний пролетарий» босмахонасида чоп этилган.

(ТАСС).

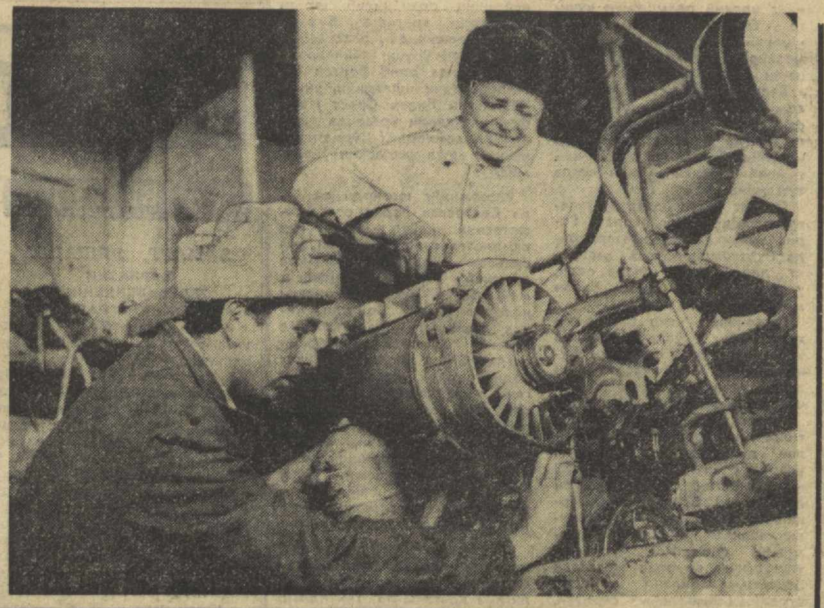

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Қарши районидаги «Ленинизм» совхози коллективи баҳорги экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўрмоқда. Бу ерда 32 та сеялка, 55 та универсал трактор, юздан зиёд борона, 55 культиватор пухта ремонтдан чиқарилиб, сифат чизиғига келтириб қўйилди. Суратларда: совхоз марказий устахонасининг илғор ишчилари К. Омонов (чапда) ва Б. Рўзиев ўртоқлар.

Ш. Шаропов фотоси, (ЎзТАГ).

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

ЯШИЛ БОЙЛИГИМИЗ

Баҳор келиб, илиқ-иссиқ кунлар бошланди. Бу ғанимат дамлардан унумли фойдаланишга бел боғлаган боғбонлар, қўли гул шаҳарликлар мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазишни қизғин бошлаб юбордилар. Янги боғ-роғлар, токзорлар, оромбахш хиёбонлар, гулзорлар бунёд этилаётир. Бу ишда ўрмончиларимиз ҳам фаол қатнашяптилар. Ўзбекистон ССР ўрмон хўжалиги министри ўринбосари К. Мирпўлатов мухбиримиз билан суҳбатда ана шу ҳақда сўзлаб берди.

— КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Пленумлари қарорларини изчиллик билан амалга ошириб келаётган ўрмончиларимиз ўлкамизни боғ-роғларга буркашга, яшил бойлигимиз бўлган ўрмонларни янада кенгайтиришга ва яшартиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Айни пайтда серқуёш республикамизнинг бепоён тоғларида, адирларида, чўл-биёбонларидаги табиий ўсиб ётган дов-дарахтлардан тортиб буталаргача барчасини муҳофаза қилишга алоҳида эътибор берилаётир.

1979 йилда ўрмончиларимиз пландаги 108,1 минг гектар ўрнига 119,5 минг гектар майдонга дарахт уруғлари сепдилар, кўчат ўтқаздилар. Унинг 91671 гектари колхоз ва совхозларнинг, 27869 гектари эса ўрмон хўжаликлари ерларидир. Шуниси қувончлики, ўрмон хўжаликлари бўйича экилган кўчатларнинг 880 гектарини ёнғоқзорлар, 431 гектарини бодомзорлар, 1162 гектарини пистазорлар, 708 гектарини арчазорлар ташкил этади. Ҳозирда бу майдонлардаги ёш ниҳоллар меҳр билан парвариш қилинаётир.

Шуни ҳам айтиб ўтиш кераккки, кейинги йилларда кўчат ўтқазиш ва уруғ сепишда техника воситаларидан унумли фойдаланилмоқда. Ҳамма жойда бўлганидек ўрмончиликда ҳам механизаторлар марказий фигура саналади. Ўтган йили барпо этилган боғ-роғларнинг 81,4 минг гектарида ишлар механизация ёрдамида бажарилди. Бу планда кўзда тутилганидан 4,7 минг гектар кўп демакдир.

Қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил олиш ҳамда деҳқончилик маданиятини яхшилашда ихота дарахтзорларининг аҳамияти ғоят каттадир. Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 25 минг гектар майдонда ихота дарахтзорлари барпо қилинди. Колхоз ва совхозлар билан қилинган шартномага кўра яратилган ихотазорлар эса 1850 гектарни ташкил этиб, бу борадаги план 103 процентга бажарилди.

Ўрмончиларимиз колхоз ва совхозлар, ободончилик билан шуғулланадиган ташкилотларни юқори сифатли уруғлар ҳамда турли-туман дарахт кўчатлари билан таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Улар шу мақсадда ўтган йили 522 тонна уруғ, 108 миллион дона ҳар хил навдаги дарахт кўчатлари тайёрлаб бердилар.

Коллективимиз қўлга киритилган ютуқлар билан кифояланиб қолаётгани йўқ. Бу йилги кўчат экиш мавсумини ҳам пухта тайёргарлик билан кутиб олган боғбонларимиз бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилишга киришдилар. Ҳар бир дақиқадан ва техника воситаларидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилинаётир. Барча ўрмон хўжаликларида янги-янги боғ-роғлар бунёд этиш ишлари авж олдириб юборилди. 1980 йилда ўрмон хўжаликлари ходимлари 130 минг гектар ерга уруғ ташлайдилар, турли-туман дарахт ниҳоллари ўтқазадилар. Бунинг 103 минг гектари чўл-саҳроларда яйловларнинг ҳолатини яхшилаш мақсадларида амалга оширилади.

Саҳроларда тез-тез юз бериб турадиган қум кўчкиларининг йўлини тўсиш, яйловлар структурасини яхшилаш, мўл-кўл озуқа базаси яратишдек хайрли ишга ҳам ўрмончиларимиз катта ҳисса қўшиб келишмоқда. Шу боисдан «саҳро султони» деб номланган саксовул экишга катта эътибор берилаётир. Ўрмончиларимиз бу йил 124 минг гектар майдонга саксовул уруғи сепиш мажбуриятини олишган. Ҳозиргача 60 минг гектар майдонга уруғ сепилди.

Бу соҳада Бухоро ўрмон хўжалиги ходимлари ўрнак кўрсатишяпти. Областда шу кунгача 40 минг гектар майдонга саксовул уруғи сепилди. Қоракўл, Қизилқум ва Шофиркон ўрмон хўжаликлари ходимлари саксовул уруғи сепишда пешқадамлик қилишяпти. Қизилқум ўрмон хўжалигида пландаги 10 минг ўрнига 12 минг гектар, Қоракўл ўрмон хўжалигида 7600 гектар ўрнига 8000 гектар, Шофиркон ўрмон хўжалигида эса 6000 гектар ўрнига 7000 гектар майдонга саксовул уруғи сепилди.

Бу йил ўрмончиларимиз 2 минг гектар ерда иҳотазорлар ташкил этишни режалаштирганлар. Тоғлик районларда эса 2500 гектар қия майдонни сув эрозиясидан сақлаш мақсадида турли дарахт кўчатлари ўтқазилади. Шу билан бирга, бу йил 100 миллион донадан зиёд турли дарахт кўчатлари тайёрланади.

Кейинги йилларда республикамиз ўрмонларида чинор, арча ва игна баргли дарахтлар кўпайтириляпти. Бу ноёб дарахтлар кўчатларини етиштириш учун Бекобод, Тошкент, Наманган, Бухоро ўрмон хўжаликларида питомниклар ташкил қилинди. Ҳозирда бу питомникларда кўчат тайёрлаш ишлари уюшқоқлик билан давом эттирилаётир.

Яна шуни ҳам айтиб ўтмоғимиз лозимки, меҳнаткашларимиз дастурхонини ёнғоқ, хандон писта, бодом, жилон жийда каби ноз-неъматлар билан маъмур этишга ўрмончилар муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Сангзор, Янгиер, Сарайқўрғон ўрмон хўжаликлари ана шундай неъматларни етиштиришга ихтисослаштирилди. Айни пайтда бу хўжаликларда ёнғоқ, хандон писта ва бодом кўчатлари ҳам кўплаб етиштирилмоқда.

«Кўчат экинг, боғ қилинг», — дейди халқимиз. Ҳар йили баҳор ва кузда кўчат ўтқазиш ойлиги ўтказилади. Бизда бундай катта кампаниядан холи турадиган деҳқон ёки шаҳарлик меҳнатчини учратиш қийин. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб дарахт ва гул кўчатлари экишга ҳаракат қилади. Анъанага доимо содиқ бўлиб келаётган меҳнатсевар коллективимиз бу йилги баҳорги кўчат ўтқазиш ойлигида жами 15 миллион 600 минг туп мевали ва манзарали дарахт ниҳоллари экиб, уларни меҳр билан парвариш қилишга шайланишган. Ҳозиргача 3 миллион 100 минг тупдан зиёд кўчат ўтқазилди.

Хўжаликларимизда янги боғ-роғлар учун экин майдонлари тайёрлаш ишлари ҳам кенг кўламда олиб борилмоқда. Бу ишга кўплаб ишчи кучи, механизация сафарбар этилган. Уюшқоқлик билан қилинаётган меҳнат ўз самарасини кўрсатмоқда. План бўйича 130 минг гектар ер ҳозирланиши кўзда тутилган эди. Бу вазифа уддаланай деб қолди.

Кўпчилик ўрмон хўжаликларида боғ-роғлар бунёд этиш ишлари жадал олиб борилаётганлигини айтиб ўтишимиз ўринлидир. Бу борада Китоб ўрмон хўжалигини намуна қилиб кўрсатиш ўринлидир. Ҳозиргача бу ерда 240 минг тупдан зиёд турли дарахт ниҳоллари ўтқазилди. Узун, Бахмал ўрмон хўжаликларида ҳам иш жадаллаштирилмоқда.

Шу ўринда айрим мулоҳазаларни айтиб ўтмоқчимиз. Маълумки, ўрмонларни яшил бойлик деб атаймиз. Бу бойликни тобора кўпайтиришимиз ва эъзозлашимиз керак. Шундай экан, ўрмонлардаги ҳар бир туп дарахтни ва бутани авайлаб асрашимиз, унинг барқ уриб ўсишини таъминлашимиз лозим. Бу фақат ўрмончиларнинггина эмас, балки бутун жамоатчиликнинг жонажон иши бўлиб қолмоғи лозим.

Экилган ҳар туп ниҳолни кўз қорачиғидек авайлиб парвариш қилсак, яшил бойлигимиз бўлган ўрмонлар, боғ-роғлар, гулзорлар янада кўпаяди. Энг муҳими серқуёш республикамиз кўркига кўрк, чиройига чирой қўшилади.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ЯЙЛОВ БАҲОДИРЛАРИ

Ёрдамчи чўпон Сапарали Абуов бош чўпон Примбет Абуовдан қўйларни яйловга ҳайдаш ҳақида маслаҳат сўради. Примбет Абуов ўз ёрдамчисининг сўровидан сўнг ўтовдан чиқди-да, осмонга кўз тикди. Осмонни тўда-тўда қора булутлар қоплаган. Бу об-ҳавонинг яна бузилишидан дарак бериб турибди.

Примбет Абуов ёрдамчисига сурувни қўрадан унча узоқлаштирмасдан ўтлатиш лозимлигини тайинлади «Кечгача ҳаво айнаб қолиши мумкин. Шу боисдан қўйларни яқин атрофда боққанинг маъқул» — деди у.

Сапарали совлиқларни қўра атрофидаги яйловга ҳайдаб кетди. Примбет оға эса қўра-қўтонларни тозалашга киришди...

Тажрибали бош чўпон тўғри айтган экан. Сурув кечқурун қўрага қамалганидан сўнг шамол аралаш ёмғир ёғиб, қорга айланди.

Примбет Абуов — Фориш районидаги «Арнасой» совхози 4-фермасининг бош чўпони. Қоракўлчиликни ривожлантиришни шон-шараф иши деб билган бу яйлов баҳодири маҳсулот етиштириш бўйича зиммасига олган план-топшириқларини ҳамиша ортиғи билан уддалашга муваффақ бўлмоқда.

Отар коллективи беш йилликнинг тўртинчи йилида мақтовга арзигулик ютуқларни қўлга киритди. Бу ердаги 589 совлиқ кўнгилдагидек парваришланганлиги туфайли ҳар юзтасидан 155 тадан қўзи олинди. 400 дан зиёд қўзи ўстиришга қолдирилди. Давлатга жун ва қоракўл тери топшириш кўрсаткичлари ҳам юқори бўлди.

Ўрни келганда шуни айтиб ўтиш лозимки, отарда қишловнинг муваффақиятли ўтишида ёрдамчи чўпонлар Сапарали Абуов ва Бибигул Абуованинг ҳиссаси катта бўляпти. Улар эзгу мақсад йўлида алоҳида намуна кўрсатишяпти.

Я. ПАРДАБОЕВ.

Н. К. Крупская медалига сазовор бўлганлар

АБДУРАСУЛОВ МАКТАБИ

Ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашдаги алоҳида хизматлари учун Андижон область Москва районидаги 41-ўрта мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Мамажон Абдурасуловнинг Н. К. Крупская медали билан мукофотланганлиги ҳақидаги хушхабарни эшитибоқ, новатор-педагог меҳнат қилаётган мактаб билан боғланишни сўраб, шаҳарлараро телефон станциясига буюртма бердик. Бир соатлар чамаси ўтгач, «Москва районидаги 41-мактаб телефони банд», — деб жавоб қилишди. Ўн беш минут, ярим соат, бир соат ҳам ўтди. Ҳамон ўша жавоб. Кейин РайОНОга қўнғироқ қилдик. Областдан, республикадан ва ҳатто Иттифоқимиздан телефон қилиб, Мамажон акани муборакбод этишаётган экан.

Дарҳақиқат, умрининг ўттиз йилини ёш авлод тарбиясига сарфлаган найнаволик қишлоқ ўқитувчисининг тажрибаси бутун республикамизга кенг ёйилган. «Абдурасулов мактаби»дан сабоқ олган, тажрибасидан баҳраманд бўлган педагог-олимлар, методистлар, ўқитувчилар республикамизда кўп.

Эндиликда Ўзбекистонимизнинг ҳар бир мактабида Мамажон аканинг издошларини учратиш мумкин. Бундан тўрт йил муқаддам Абдурасуловнинг новаторлиги москвалик кўпгина ўқитувчиларни қизиқтириб қолганлигининг гувоҳи бўлганман.

— Ёркин ҳаётимни, гўзал умримни ўзим танлаган касбкорсиз тасаввур эта олмайман, — деган эди ўша учрашувда Мамажон ака. — Педагоглик — санъат. Санъат бўлганда ҳам энг нозик, энг машаққатли санъат. Ўқитувчи инсон баркамоллиги йўлида меҳнат қилади. Қалб саховатимни ёш авлод тарбияси йўлига сарфлаб келаётганимдан ғоят бахтиёрман.

Мен Мамажон аканинг дарсини бир неча бор кузатганман. Моҳир педагог методикасининг, муваффақиятининг сири унинг болаларни рағбатлантириш орқали, жумладан мақтов билан тарбиялашидадир. Бутун синф олдида қолоқ ёки ўртача ўқийдиган болани мақташ, унинг ҳар бир яхши ҳатти-ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, ўқувчида ўз кучига ишонч ҳосил қилдириш Мамажон акага хос хусусиятдир. Ташқаридан қараганда булар методиканинг оддийгина усулидек кўринади. Бироқ унинг моҳиятида таълим билан тарбиянинг узвий бирлиги ётади. Шу ўринда битта мисол келтириш кифоя. 1968—69 ўқув йилида унга биринчи синф топширилди. Уч йиллик қизғин меҳнати туфайли қўлидаги 23 ўқувчидан 20 тасини фақат «5» баҳолар билан 4-синфга кўчиришга эришди. Ажойиб натижа!

Мамажон ака ҳар бир дарсни аъло тайёргарлик, замонавий метод, юксак сифат билан ўтказишга, бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ ишлашга интилади. У дарсларга тайёргарлик кўрар экан, ҳар бир теманинг мазмунини, тарбиявий томонларини атрофлича ўйлайди.

Дарс сифатли, сермазмун, қизиқарли бўлиши учун Мамажон ака минглаб кўргазмали қуроллар — жадвал, схема, карточка, плакат ва бошқа материаллар тайёрлаган. Улар синфхона учун шунчаки безак эмас. Буларнинг ҳаммаси ўқувчи билимини мустаҳкамлашга, болаларда фанга бўлган қизиқишни янада кучайтиришга ёрдам беради. Шунча кўп кўргазмали қуролларни қандай сақлайди ва жойлаштиради, деган савол туғилиши табиий. Унинг бу соҳадаги тажрибаси ҳақида кўп ёзилган. Ўз кучи билан (дурадгорлик ҳам қўлидан келади, синф доскасининг ён ва орқа томонларига шкаф ясаган. Телевизор ҳам, магнитофон ҳам, эпидиаскоп ҳам ана шу шкафларда сақланади. Таълимнинг техника воситалари, кўргазмали ўқув қуроллари шкафларга шундай расамади билан жойлаштирилганки, улардан дарс вақтида осонгина фойдаланиш мумкин.

Оддий қишлоқ ўқитувчиси, эндиликда СССР Маориф министрлиги коллегияси, маориф, олий мактаб ҳамда илмий муассасалар ходимлари касаба союзи Марказий Комитети Президиумининг қарори билан Н. К. Крупская медали билан мукофотланган М. Абдурасулов ҳақида, унинг ўзига хос мактаби тўғрисида узоқ фикр юритиш мумкин. Муҳими, унинг доимо ижодий изланиши, тиним билмаслигидадир. У республика ўқув-методика совети ҳамда кабинети аъзолари билан тез-тез учрашиб туради, ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг курс тингловчилари олдида чиқиб туради. Районларда, мактабларда ўтказилаётган семинарларга таклиф этилади. Мамажон ака бундай йиғинларда сўзга чиқиш учун худди дарсга тайёрлангандек пухта ҳозирлик кўради.

Умр сабоқлари... Мамажон ака эсини танибдики, мактаб қучоғида, ўқувчилар даврасида. Ўқитувчилик касбидан бахтини топиб, шуҳрати элга ёйилмоқда. У Ленин ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари кавалери. Академик Қори-Ниёзий номли медални республикамизда биринчилар қатори олиш шарафига муяссар бўлди. Кўксида «Шавкатли меҳнати учун» медали, «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи», СССР ва республика халқ маорифи аълочиси нишонлари порлаб турибди.

Инсонни ўқитиш ва тарбиялашдек қийин, аммо шарафли соҳада мактаб яратишга муяссар бўлган ёш авлод мураббийси учун бундан ортиқ бахт борми!

О. ҚОБИЛЖОНОВ,

Суратда: новатор-ўқитувчи Мамажон Абдурасулов.

А. Чаплигина фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЖУДА КАТТА ҚИЗИҚИШ

Ўтган ҳафта КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Москвадаги Бауман округи сайловчилари йиғилишида сўзлаган нутқи жуда муҳим сиёсий воқеа бўлди.

Дунёдаги турли мамлакатларнинг сиёсий обзорчилари, давлат ва жамоат арбоблари ўз шарҳларида Л. И. Брежнев ҳозирги замоннинг энг зарур проблемаларини чуқур таҳлил этиб, Советлар мамлакатининг КПСС XXIV ва XXV съездлари ишлаб чиққан Тинчлик программасига содиқлигини тасдиқлаганини таъкидламоқдалар. «Л. И. Брежневнинг нутқи, — деб ёзди ГФРдаги «Унзере цайт» газетаси, — жуда катта қизиқиш билан кутиб олинганининг сабаби шуки, унда Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик ташқи сиёсий йўли ва унинг музокаралар олиб боришга тайёр эканлиги ўз ифодасини топди». Венгрияда чиқадиган «Мадьяр хирлап» газетасининг уқтиришича, «социалистик мамлакатларнинг ўз қудратини англашга асосланган дадил вазминлиги Л. И. Брежневнинг нутқига хос хусусият бўлди. Совет раҳбари уруш васвасаси ва жазавали қуролланиш пойгаси «доктринаси»га ер юзида тинчлик ва хавфсизлик учун изчил кураш доктринасини қарама-қарши қўйишга муттасил интилаверишини таъкидлади».

Шу муносабат билан кўпгина обзорчилар халқаро вазиятнинг ҳозирги кескинлашуви учун «зўравонлик позицияси» сиёсатининг жарчилари ва аввало АҚШ раҳбарлари айбдор эканлигини уқтирмоқдалар. «АҚШ маъмуриятининг айби билан кескин ёмонлашган Совет — Америка муносабатларининг ҳозирги ҳолатига Л. И. Брежнев берган баҳога қўшилмаслик амри маҳол, — деб таъкидлайди Американинг истеъфодаги генерали Хью Хестер. — Оқ уй қузғунларининг тазйиқи остида ўзининг ташқи сиёсат йўлини кескинликни юмшатишга зарба бериш томонига буриб юборишга аллақачон қарор қилган эди. Ғарбий Европада ракета-ядро қуролининг янги турларини — қанотли ракеталар ва «Першинг-2» ракеталаридан 572 тасини жойлаштириш тўғрисида Вашингтоннинг қистови билан қабул қилинган қарор мана шунинг исботидир».

Сиёсий ва жамоат арбобларининг баёнотларида, матбуот шарҳларида аввалги ўн йиллик сингари 80-йилларда ҳам Совет Иттифоқи кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш учун, қурол-яроғларни қисқартириш учун ҳаракат қилавериши алоҳида таъкидлаб ўтилмоқда. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг аъзоси, Англиянинг таниқли жамоат арбоби Ф. Свифтнинг ибораси билан айтганда, Л. И. Брежневнинг сайловчилар ҳузуридаги нутқи тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун кураш ишига қўшилган муҳим ҳиссадир.

БХР халқ мажлиси раисининг ўринбосари Г. Георгиев дунёдаги тараққийпарвар кучларнинг Л. И. Брежнев нутқи халқаро аҳамиятига берган баҳоларини бамисоли жамлагандек бўлиб бундай деди: «Улуғ Октябрь ғояларига ва В. И. Ленин васиятларига содиқ бўлиб қолиб, ер куррасида тинчлик ва тараққиётни қарор топтириш учун мардона курашаётган Совет Иттифоқининг борлиги, унга тинчлик учун оташин курашчи Л. И. Брежнев раҳбарлик қилаётганлиги инсониятнинг бахтидир».

АФҒОНИСТОН ИҒВОГАРЛАРГА ЗАРБА БЕРМОҚДА

Халқаро реакция билан империализм кейинги вақтларда АДР пойтахти — Кобулда тартибсизлик чиқаришга ва зўравонлик қилишга уриндилар. Бу воқеалар Америка империализми, Покистоннинг қора гуруҳчи кучлари, Пекинлик гегемончилар, уларнинг гумашталари ва малайлари Афғонистондаги Апрель революциясига қарши ташқаридан авж олдирган қўпорувчиликдан иборат гиж-гижлаш кампаниясининг бевосита оқибати бўлди.

Энди Афғонистон пойтахтининг аҳолиси ўзининг кундалик оддий турмушига қайтди. Давлат муассасалари ва министрликлар ишлаб турибди, магазин ва дўконлар яна очилди. Ҳолбуки бундан атиги бир неча кун муқаддам Кобулда савдо-сотиқ ишларининг издан чиқиши, иморатларга ўт қўйиш, талончиликлар содир бўлган эди. Асосан Хитойда ва Америкада ишлаб чиқарилган қуроллар билан таъминланган бандитлар ва террорчилар аҳолини чўчитишга ва шаҳарнинг нормал турмушини издан чиқаришга уриндилар. Бу хуружларга халқ милицияси, Афғонистон армиясининг бўлинмалари, Афғонистон Халқ Демократик партияси (АХДП)нинг активлари, Кобул аҳолиси кескин зарба берди.

Терговнинг дастлабки натижалари, қўлга олинган террорчиларнинг гувоҳликлари ташқаридан кенг миқёсда аралашиш рўй берганлигидан далолат бериб турибди. Шаҳардаги вазиятни нормаллаштириш билан шуғулланувчи фавқулодда комиссиянинг раиси А. Сарварининг айтишича, қўлга олинган ва қамоқда ушлаб турилган кишиларнинг 90 процентга яқини Кобулга яширинча суқулиб кириб олган. Уларнинг кўпчилиги Покистондан келган, Покистонда қўпорувчилар тайёрлаш учун 20 та база ва 50 тадан кўпроқ таянч пункти вужудга келтирилганлиги маълум. Покистонлик 16 граждан, шунингдек АҚШ граждани Роберт Ли ҳам қўлга тушди. Кобул районларидан бирида ёшларнинг отрядлари қўлга олинган покистонлик агентлардан Афғонистонга қарши қўпорувчилик характеридаги китобларни, шунингдек Мао асарларини тортиб олганлар. Бу эса Пекиннинг АДР ички ишларига аралашаётганлигини кўрсатади.

Тартибсизликларни бошлаб берган кишилар ёнидан жосуслик анжомлари, радиоаппаратлар, гиж-гижловчи сўзлар ёзилган магнитофон ленталари, ажнабий валютада кўп миқдордаги пуллар ҳам чиққан. Мана шуларнинг ҳаммаси Афғонистонга қарши қўпорувчилик ҳаракатига пухта тайёргарлик кўрилганлигидан ва бу ҳаракат барвақт планлаштириб қўйилганлигидан далолат беради. Қўлга туширилган материалларга ва тартибсизлик чиқарган кишилар берган гувоҳликларга асосланиб Кобулдаги уриниқитлар ва тартибсизликлар аксилинқилобий исён уюштириш учун муқаддима бўлиб хизмат қилиши лозим эди, деган хулоса чиқариш мумкин.

Апрель революцияси ва унинг феодализмни тугатиши, Афғонистон халқи учун бахтиёр турмушни таъминлаши лозим бўлган кенг миқёсдаги илғор социал-иқтисодий ўзгартишлар йўлига кирганлиги афғон халқининг душманларига мутлақо ёқмаяпти. Бултур декабрь ойида АДРда содир бўлган воқеалар ва афғон жамияти соғлом кучларининг ҳаракатлари натижасида Амин тўдаси тугатилиб, Апрель революциясининг янги босқичига асос солинганлиги ҳам душманларни дарғазаб қилди.

Душман кучларнинг АДРга қарши кирдикорлари афғон халқининг мамлакат ва АХДП раҳбарлари теварагидаги жипслигини, унинг ўзи танлаб олган йўлдан олға боришга ва эришилган ғалабаларни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга берган азму қарорини кучайтирмоқда, холос.

Вал. ВОЛКОВ,
Г. КУВАЛДИН.
(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ВЬЕНТЬЯН.** Лаос Халқ Демократик Республикаси ҳукумати ўрмон бойликларини муҳофаза этиш ва уларни кўпайтириш тўғрисида декрет қабул қилди. Декретда миллий экономикани ривожлантириш учун ўрмон массивлари ниҳоятда катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади.

● **ЖОРЖТАУН.** Суринамдан олинган хабарларга кўра (у ерда бир неча кун муқаддам давлат тўнтариши бўлган), Лотин Америкасидаги унча катта бўлмаган ана шу мамлакатда ҳокимият 8 нафар кичик офицердан иборат составдаги миллий ҳарбий кенгаш қўлига ўтган. Офицерлардан 5 киши — солдат касаба союзи ижроия комитетининг аъзоси. Ағдарилган ҳукумат ана шу комитетни тузишга ва унинг фаолият кўрсатишига қарши чиққан эди. Ҳукуматнинг ана шу масала борасидаги позицияси унга қарши курашга сабаб бўлди.

Ҳарбий кенгаш ўзининг биринчи баёнотида яқин вақт ичида граждан маъмурияти тузилажаги тўғрисидаги планларни, демократик ҳуқуқ ва озодлик ҳурмат қилинишини эълон қилди. Кенгаш аҳолини «жамиятни иқтисодий, социал ва маънавий янгилашда» иштирок этишга даъват қилди.

● **ДЕҲЛИ.** Гужарат штатидаги Анклешвар конининг яна бир қудуғи нефть бера бошлади. Бу кон Ҳиндистон нефть ва табиий газ ишлари билан шуғулланувчи давлат комиссияси томонидан муваффақиятли ўзлаштирилмоқда. Яқиндагина совет геологлари ёрдамида очилган бу кон муҳим саноат аҳамиятига эга бўлади. Ҳиндистон территориясида Совет Иттифоқи иштирокида 40 дан ортиқ нефть ва газ конлари очилган.

● **СИНГАПУР.** Сингапурда 1979 йилда энг зарур товарлар нархи 7,4 процент қимматлашган. Марказий статистика бюроси ана шу ҳақда хабар бериб, юқорида кўрсатилган давр мобайнида турар жой, транспортда қатнов ҳақи 9—15 процент ошганлигини ҳам таъкидлади. Мамлакатда нархнавонинг ниҳоятда ошиб бораётганлигини пулнинг тобора қадрсизланиб боришини ва капиталистик дунёнинг умумий иқтисодий таназзулига боғлиқ, деб кўрсатмоқдалар.

● **УЛАН-БАТОР.** МХРП Марказий Комитети ва МХР Министрлар Совети ем-хашак етиштиришни кўпайтириш борасидаги тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилди. Ҳужжатда таъкидлангандек, сўнгги йиллар ичида чорвачиликнинг озуқа базаси анча мустаҳкамланди. Бироқ, республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини жадал ривожлантириш емхашак тайёрлашни ташкил этишни янада яхшилашни, бир қанча камчиликларни бартараф этишни талаб қилади.

МХРП Марказий Комитети ва МХР Министрлар Совети марказий ва маҳаллий партия, давлат, қишлоқ хўжалик ва жамоат ташкилотларининг асосий вазифаси деҳқончилик маҳсулотларини, пичан ва емхашак етиштиришни кўпайтиришдан, замонавий фан ва техника ютуқларини тажрибада кенг жорий этишдан иборатдир деб ҳисоблайдилар.

● **ТЕҲРОН.** Ҳозирги вақтда Эроннинг валюта запаслари қарийб 15 миллиард долларни ташкил этади, деб маълум қилди Эрон марказий банки директори Р. Нобари.

(ТАСС).

ВСИП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Будапештда ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар раислигида Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Пленуми бўлди. Пленум қатнашчилари актуал халқаро масалаларни, ВСИП XII съездига қандай тайёргарлик кўрилаётганлигини, шунингдек ВХР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга мўлжалланган олтинчи беш йиллик плани лойиҳаси тўғрисидаги ахборотни муҳокама қилдилар.

(ТАСС).

ХКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПЕКИН, 1 март. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, Пекинда 23 февралдан 29 февралгача ўн биринчи чақириқ ХКП Марказий Комитетининг 5-пленуми бўлиб ўтди.

Пленум «ички вазиятда содир бўлган ўзгаришлар муносабати билан», шунингдек «бир қанча жуда муҳим масалаларни ҳал этиш» учун партиянинг XII съездини муддатидан илгари чақиришга қарор қилди.

ХКП Марказий Комитетининг секретариатини таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Ху Яобан ХКП Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланди. Марказий Комитет секретариатига ундан ташқари яна ўн киши киритилди. Ху Яобан билан Чжао Цзиян ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг доимий комитети составига қўшимча равишда киритилди.

Пленум халқ вакиллари умумхитой мажлисига ХХР конституциясининг 45-моддасини бекор қилишни таклиф этишга қарор берди. Бу моддага: гражданлар «ўз фикрларини кенг миқёсда билдириш, ўз қарашларини тўлатўкис баён этиш, кенг мунозара қилиш ҳуқуқига» ва дацзыбаолар осиб қўйиш ҳуқуқига эгадирлар, деб ёзилган эди.

ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Ван Дунсин, Цзи Дэнкуй, У Дэ ва Чэнь Синлянь партия ва давлат раҳбарлик лавозимларидан бўшатилди.

ХКП Марказий Комитетининг ХХР собиқ раиси марҳум Лю Шаоцини гуноҳсиз деб топиш тўғрисидаги қарорида 1968 йил октябрида саккизинчи чақириқ ХКП Марказий Комитетининг 12-пленумида унга тўнкалган «ренегат, хоин ва штрейкбрехер» ёрлиқлари ва бошқа ҳамма айбларни олиб ташлашга қарор қилинганлиги уқтириб ўтилган.

Эълон қилинган кун тартибига қараганда, ХКП Марказий Комитетининг 5-пленумида мамлакатнинг иқтисодий ва социал турмуши масалалари муҳокама қилинмаган.

АБАДИЯТ ҚЎШИҚЛАРИ

СВЯТОСЛАВ РЕРИХ БИЛАН УЧРАШГАН САНЪАТКОР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

ҲИНДИСТОННИНГ ОДДИЙ МЕҲНАТКАШЛАРИ — РАССОМЛАРИМИЗ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ВА ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИГИ ХИЗМАТИДА

Николай Константинович ва унинг ўғли Святослав Рерих асарлари кўргазмаси катта ижтимоий эътибор қозонди. Аввало, у сифат жиҳатидан илгари ташкил қилиниб келган кўргазмалардан бекиёс баланд. Уни аввалгидек мутахассислар ёки санъат мухлисларигина эмас, балки ҳамма оммавий равишда келиб кўрди.

Шу боисдан ҳам аввал «кўргазма ҳақида ёзиш ғоятда масъулиятли» деб ўйладим. Лекин, барибир, редакция таклифини бажонидил қабул қилдим. Қолаверса, ажойиб асарлар даврасида руҳий озиқ олган ва бу даврада санъат ихлосмандларининг ҳайратга тўла ҳис-ҳаяжонларини, завқ-шавқларини, фикр-мулоҳазаларини эшитган киши йўл узоқлиги ёки бошқа сабаблар билан музейга келиш имконига эга бўлмаган узоқ-яқин биродарларига, дўстларига ўз таассуротини сўзлаб бериши ҳам қарз, ҳам фарздир.

Ҳар бир рассомнинг ижоди унинг табиатга, ҳаётга ва тасвир этилмиш жараёнга муносабати билан чамбарчас боғлиқ. Реал турмуш санъаткор ижодида ўз аксини топар экан, аввало унинг руҳий дунёсини ўзига чуқур сингдиради ва натижада санъатда янги бир сиймо вужудга келади. Улар бир-бирларига мутлақо ўхшамайди. Бу хилма-хилликнинг чеки, ниҳояси йўқ. Улар орасида шундай санъаткорлар борки, уларнинг ижодини таҳлил қилиш бениҳоя қийин. Балки, шунинг учун ҳам Н. К. Рерихга бағишланган монография ва илмий тадқиқотлар кам. Лекин жаҳоннинг қайси бир бурчагида бўлмасин, бу санъаткор кўргазмаси ташкил қилинган музей эшигида навбат ҳеч узилмайди.

Биринчи марта мен Н. К. Рерих асарлари билан 1960 йилда Москвада А. С. Пушкин номли музейда ташкил қилинган кўргазмада танишдим. Рассомнинг васиятига биноан Совет Иттифоқига тақдим этилган тўрт юзга яқин асарни томоша қилиш пайтида менга Н. Рерихнинг ўғли Святослав Николаевич билан қисқа муддат суҳбатлашиш ҳам насиб этди. Ўғил балки мендаги унинг отаси ижодига бўлган чексиз ҳурмат ва қизиқишни сезгани учун бир неча дақиқа вақтини аямади. Мени, аввало, ўғилнинг ота меросига муносабати қизиқтирди: яъни, ўғил ота анъанасини давом эттирадими ёки уни маълум бир янгилик ёки, тўғрироғи, замонавийлик билан бойитадими?

— Албатта, отам анъанаси билан ишлайман, — жавоб берди Святослав Николаевич, — лекин саволнинг иккинчи ярмига жавобни мен яратган асарлардан қидиринг.

Залга кириш билан менинг диққатимни бошқа бир нарса жалб этди. Ўртада катта полотнода гўзал бир ҳинд аёлининг портрети. Тагида ёзув: Девика Рани Рерих. Полотно ёнида эса, ўша гўзал аёлнинг ўзи. Ҳатто у кийган сари ҳам портретдагининг ўзгинаси. Девика Рани хоним таржимон ёрдамида экскурсоводлик вазифасини бажарарди.

Кимдир унга савол берди:

— Айтинг-чи, Рани хоним, сиз ҳам рассоммисиз?

— Йўқ, — деди у, — мен киноактрисаман.

Мен у кўргазмада ота ва ўғил санъати ўртасидаги тафовутни кўришга муваффақ бўлолмадим. Фарқни фақат бу гал, яъни Тошкентда ота ва ўғилнинг асарлари ёнма-ён қўйилганида сездим.

Кўргазма залларида бир полотно ёнидан иккинчисига ўтар экан, киши шундай ўйлайди: нега археолог, сайёҳ, рассом ва жамоат арбоби Николай Константинович Рерихнинг жаҳон тасвирий санъати хазинасига қўшган улкан ҳиссаси ҳозирга қадар етарли даражада ўрганилмаган?

Бунинг сабабини, менимча, рассомнинг кўп асарлари мазмун жиҳатдан аллегория, рамзиятга яқинлиги ва бунинг натижасида тушуниб бўлмас даражада мушкуллик кашф этганидан излаш керак. Ҳинд файласуфи Вивекананда йигирманчи аср бошланишида айтган сўзлар ҳам бунга дахлдор бўлса ажаб эмас: «Европа вулқон чеккасида, — деган эди у, — Башарти, аланга ақл-идрок ва юксак руҳият оқими билан ўчирилмаса, унинг портлаб кетиши муқаррар». Бу оқимни эса, файласуф Россиядан кутажаклигини таъкидлаган эди.

Рассомнинг буддизм фалсафасига яқинлиги ва санъатнинг илоҳий оламшумул кучига бўлган ғайримантиқий ишончи ҳинд файласуфининг мазкур сўзларига амал қилишини тақозо этгандир?

Балки, ана шу сабабдан рассом Россияда халқ оғир кулфатларни бошдан кечирган пайтларда шеърият борасида изланиш билан чекланиб, ижтимоий ҳаётдан ўзини четда тутгандир.

Санъат ўзида давр туйғусини ифода этиши керак. Рерих ўзининг аксар асарларида бу туйғуни юксак шеърият даражасига кўтара олди, уларни кўнгил зиёси билан мангу ёритди.

Рассомнинг яна бир ажиб хусусияти: у ўз асарларида устози Архип Иванович Куинджининг киши тасаввурини забт этувчи бўёқларига яна ҳам чуқурроқ ёрқинлик бахш этди.

Тошкент музейида кўрсатилаётган асарлар яна шу билан диққатга сазовордирки, улар асосан 20—40-йилларда ижод этилган бўлиб, аввалги асарлардан бўёқларининг ёрқинлиги, романтик кўтаринкилик, шаклан аниқлик ва мазмунан фалсафий чуқурлик, улуғворлик ва эпик жиҳатдан бепоёнлик билан ажралиб туради. («Ҳимолай» серияси, «Панда Деви», Монголия, Тибет манзаралари ва ҳоказо).

Масалан, биз рассомнинг «Ёдингда тут» полотноси олдида тўхтар эканмиз, Ватан ҳақида ўйлаймиз. Асар рассомнинг вафотидан бир неча муддат олдин, у Ватанига қайтишни орзу қилиб юрган пайтларда яратилган. Биз бу асар қаршисида рассомнинг Улуғ Ватан уруши йилларида Ҳиндистонда олиб борган ватанпарварлик ишларини, унинг Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик ўрнатишга қўшган катта ҳиссасини ўйлаймиз.

Рассомнинг шогирди ва ўғли Святослав Рерих ота эстафетасини қабул қилиб, уни камолотга етказди. Ўғил ота санъатини яна бир поғонага кўтариш билангина чекланмай, балки, уни замонавий колорит билан бойитди. Кичик ҳажмдаги полотноларга чексиз Ҳимолай тоғларини сиғдирибгина қолмай, унинг водийларида меҳнат қилаётган замондошлари қалбини ҳам олиб кирди. Уларда инсон қалбининг энг нозик туйғу ва ҳаракатларини, бекиёс гўзал ҳинд аёлларининг мағрур қиёфаларинигина эмас, балки уларнинг кишини ром этувчи қад-қоматларини бутун назокати билан мадҳ этди.

Ҳиндистоннинг гўзаллигини, инсонни шарафловчи буюк фазилат меҳнатсеварлик эканлигини қайта-қайта таъкидлаб, меҳнатни улуғлади. Ҳозир у Ҳиндистонда яшаб, совет ва ҳинд халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш йўлида хизмат қилмоқда.

Ҳожи АҲМАР,
кинорежиссёр.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Кувасой чинни заводининг коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини янги ютуқлар билан кутиб олиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Айни кунларда бу корхонада тўққиз хил маҳсулот ишлаб чиқарилаётир. Кувасой пиёлалари, косалари, паган, чойнак ва тарелкалари харидорлар эътиборини тортмоқда. Завод рассомлари эса, маҳсулотларга янги-янги бўёқлар топиш устида қунт билан изланмоқдалар. Суратда Кувасой чинни заводининг ёш рассоми Санобар Файзиматова иш устида.

Р. АШУРОВ фотоси. (ЎзТАГ).

ГАЗЕТХОН ИЛҲОМЛАРИ

ЧЎЛҚУВАР БЎЛАМАН

БОЛАЛАРГА

Чўллар шўрин ювади
Менинг Баҳодир акам,
Табиат инжиқлигин
Енгишга қодир акам.

Нодир акам — шифокор,
У киши ҳам чўлқувар.
Тарқалса гар касаллик,
Тезда уни йўқ қилар.

Шундай! Акамлар чўлда
Оқ пахтадан тоғ қилар.
Мен ҳам боргум шу йўлдан,
Шунда вақтим чоғ бўлар!

БУВАМ ТИЛАГИ

Буважоним кўксида
Кўпдир орден, медаллар.
Ёшларими! Яқинда
Саксон бешга кирарлар.

Ҳар кун эрталаб тургач,
Кириб салом бераман.
Хизматингиз йўқми, деб
Секин сўраб кўраман.

— Хизматим-ку йўқ-у, —дер
Бувам хурсанд тикилиб. —
Тилагим бор: баркамол
Одам бўлгин ишқилиб.

Шунинг учун дарсларга
Тайёрланиб бораман.
Кимки ёлғон гапирса.
Жуда ёмон кўраман.

Ғани АБДУЛЛАЕВ,
боғбон.

СПОРТ

ХАЛҚАРО ТУРНИР:

МАРРА ЯҚИН

Ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган халқаро турнир баҳслари яна икки кундан кейин ниҳоясига етади. Командаларнинг учинчи тур ўйинларида учта ғалаба ва бир дуранг ҳисоби қайд қилинди. Жумладан «Политотдел» колхози стадионида куч синашган СССР-1 командаси футболчилари навбатдаги ютуқни қўлга киритдилар. Совет футболчилари бу сафар Болгария командаси (3:2) билан куч синашдилар. Ўн бир метрли жарима тўплари тепишда (5:3) ҳам СССР терма командаси устун келди. Венгрия—РСФСР командалари учрашуви ҳам ҳужумкор руҳда ўтди. «Старт» стадионида куч синашган бу коллективлар ўйинида 3:2 ҳисоби қайд қилинди. Томонлар дарвозаларга бештадан жарима тўпи киритишди. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози стадионида куч синашган СССР-2 ва Польша коллективлари учрашувида ҳисоб очилмади. Жарима тўплари тепиш бўйича совет футболчилари (4:3) ғалаба қилишди. Ўзбекистон терма командаси иккинчи учрашувни Финляндия коллективи билан ўтказди. «Қибрай» спорт комплексида майдонга тушган мазкур командалар баҳсида вакилларимиз дарвозага жавобсиз ягона тўп киритиш билан қўш очколи бўлишди.

Группаларда командаларнинг мавқеи қуйидагича манзара олган.

БИРИНЧИ ГРУППА

	У	Ю	Д	М	Т	О
СССР-1	3	2	1	0	5-3	5
Венгрия	3	2	1	0	5-3	5
ГДР	2	1	0	1	2-2	2
Болгария	2	0	0	2	3-5	0
РСФСР	2	0	0	0	2-4	0

ИККИНЧИ ГРУППА

ЧССР	2	2	0	0	4-0	4
СССР-2	2	1	1	0	2-1	3
Ўзбекистон	2	1	0	1	1-2	2
Польша	2	0	1	1	0-2	1
Финляндия	2	0	0	2	1-3	0

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● **ВОЛЕЙБОЛ.** Вильнюсда биринчи лига эркаклар командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг финал баҳслари давом этмоқда. Тошкентнинг «Динамо» командаси уч учрашувда ғалабага эришди ва 25 очко билан иккинчи ўринни эгаллаб турибди. Пешқадамлик қилаётган «Мотор» ҳисобида 26 та очко бор.

● **ШАХМАТ.** Тошкентда биринчи лига эркаклар командалари ўртасида Ўзбекистон чемпионати тугади. 10,5 тадан очко тўплаган тошкентлик Г. Бударин билан марғилонлик Н. Ғаниевлар биринчи ва иккинчи ўринларни баҳам кўришди.

КОЛЛЕКТИВ ВА ШАХС

ЙЎҚОЛГАН ОБРЎ

Редакцияга бирин-кетин учта шикоят келди. Уларнинг тагидаги имзолар бошқа-бошқа кишиларники бўлса ҳам, аммо учала хатнинг мазмуни деярли бир хил — ўзига ортиқча бино қўйиб, коллективдан ажралиб қолган бир идора раҳбарининг фожиаси, унинг ўзбилармонлиги сабабли рўй берган ачинарли воқеалар ҳақида эди...

Томчи томаверса тош ҳам тешиларкан. Жиззах областлараро давлат балиқчилик инспекцияси ходимлари билан «Узбекрыбвод» бошқармаси оператив группаси инспекторлари ўртасида юз берган воқеа бошқарма ходимларининг сабр косасини тўлдирган охирги томчи бўлди. Бошқарма бошлиғи Дилора Каипова содир бўлган воқеанинг тагига етиб, ҳақиқий айбдорларни топиш ва чора кўриш ўрнига, оператив группа йўлини тўсишга ботинган Жиззах инспекциясини ёмон отлиқ қилиб, ҳамма айбни катта инспектор А. Мешеряковга тўнкади.

«Воқеа аслида бундай бўлган эди, — деб ёзади А. Мешеряков ўз хатида, — ўтган йилнинг март ойи эди. Навбатдаги рейд пайтида В. Бондаренко ва А. Будило деган шахсларни 900 килограмм сазан балиғи билан қўлга туширдик. Уларнинг эътироф этишича, «Узбекрыбвод» бошқармаси оператив группа бошлиғи А. Ровнягиннинг топшириғи билан комбинат участка бошлиғи Александр Андреев томонидан Арнасойда тутилган «ов»ни ўртада «арра» қилиш шарти билан уч кишилик норасмий звено тузилган экан. Воқеа содир бўлган жойда оператив группа инспекторлари В. Дульченко ва А. Кутельваслар ҳам бор эди. Улар сир очилиб, ишлари пачава бўлганини кўриб, қўрқоқ олдин мушт кўтарар қабилида иш тутишди. Бошқарма бошлиғи Дилора Каипованинг номидан дўқ-пўписа қилишга ўтиб олишди...»

Оператив группа ходимлари бекорга баланд келишмаган экан. Уларнинг суянган тоғи Дилора Каипова: «Группага отилган тош менга ҳам тегади. Демак, А. Мешеряков оператив группанинг эмас, менинг номимни булғаяпти», деган қарорга келди. Аммо у ичидагини сиртига чиқарадиганлардан эмасди. Шу боисдан ўзини группа ходимларидан ранжигандай қилиб кўрсатди. «Уларни мен ўзим жазолайман, шу сабабли ҳужжатларни ташлаб кетинг», деб А. Мешеряковдан илтимос қилди. Унинг гапига лаққа тушган Александр Мешеряков жиноят ҳақидаги ҳужжатларнинг ҳаммасини Д. Каипованинг қўлига тутқазди...

Ҳамма гап шундан кейин бошланди.

Бошлиқ кўзига чағир тиканак бўлиб қолган А. Мешеряковнинг «жазосини» тўсатдан бериб бўлмаслигини биларди. Чунки Жиззах давлат инспекцияси Мешеряков раҳбар қилиб тайинланганидан кейин барча кўрсаткичлар бўйича илғорликка кўтарилган, узоқ йиллар мусобақада биринчиликни қўлдан бермай келаётганди. Инспекция бошлиғининг ўзи эса деярли ҳар йили «Социалистик мусобақа ғолиби» нишони ва пул мукофоти билан тақдирланарди. Бошлиқ инспекциянинг ўтган йилги кўрсаткичларига назар ташлади: бундан ҳам қийиқ топиб бўлмасди. Инспекциянинг ғоратчиларга қарши курашиш, сув ҳавзаларида балиқ бойлигини кўпайтириш ва муҳофаза қилиш, аҳоли ўртасида ташвиқот ва тарғибот ишларини олиб боришдаги фаолиятини намуна қилса арзигудек эди.

Астойдил ҳаракат қилинса, қилдан ҳам қийиқ чиқаркан. Бошқарма бошлиғи оператив группа инспекторлари билан бир неча марта маслаҳатлашиб олганидан кейин воқеа тафсилотини бузиб кўрсатувчи антиқа ҳужжат тайёрлади. Гўё Москаличенко, Бондаренко ва Будилоларни қонунсиз ов билан Жиззах инспекцияси эмас, оператив группа ходимлари қўлга туширган. А. Мешеряков уларнинг ишини терговга органларига оширишни уч ойдан бери орқага суриб келаётгани таъкидланиб, бунинг учун унга биринчи ҳайфсан эълон қилинди.

Бу «жазо» бошлиқнинг «Ақллига—ишора, нодонга—калтак» дегани эди. А Мешеряковга бу ишора ҳам, калтак ҳам кор қилмади. Жиноят ҳақидаги ҳужжатларнинг асли ўзида бўлмагани сабабли унинг нусхасини Фориш район прокуратурасига топшириб, «оператив группа ва қонунсиз балиқ овловчилар устидан иш қўзғатиш» ҳақида ариза берди. Афсуски, бу ҳақдаги тергов ишлари ҳамон тугагани йўқ. Каипова эса дарҳол ҳаракатга тушди. «Уни илгари кечирсам ҳам энди кечирмайман, уни ишдан ҳайдаб тинчимагунимча қўймайман» деб аҳд қилди. Бу орада оператив группа инспекторларининг иши янада оғирлашган, Жиззах балиқчилик комбинати ходимларидан бир группаси уларнинг ўзларидан 500—1000 сўмлаб пора сўраганликлари ҳақида прокуратурага маълумот топширишган эди. Д. Каипованинг масла-

Хатлар изидан

ҳати билан Ровнягин ва Дульченко «ўз аризасига биноан» силлиққина ишдан бўшаб, жамоатчи инспектор бўлиб олишди. Александр Кутельвас эса Сирдарё область инспекциясига ўтказиб юборилди. Шундан кейин Жиззах инспекциясини алғов-далғов қилиш яна авж олдирилди.

Кўп ўтмай янги «нуқсон» ҳам топила қолди. Бу гал А. Мешеряковга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Бошлиқнинг назарида, унинг ўртадан кўтариб ташланишига бир баҳя қолган эди. Д. Каипова ана шу охирги зарбани беришга пухта тайёргарлик кўра бошлади. Аммо унинг бу нияти бошқармадаги кўпгина ходимларнинг сабр косасини тўлдирган охирги томчи бўлди. Юқори ташкилотларга ёзилган шикоят хатлар изидан комиссия кетидан комиссия келиб, текширишни бошлаб юборишди. Шундай шикоятлардан учтаси газета редакцияси номига ҳам юборилган эди. Текшириш жараёнида кўп кишилар билан суҳбатлашишга тўғри келди. Уларнинг ҳаммаси ҳам Д. Каипованинг ўзига бино қўйиб, манмансираб кетгани, коллективнинг фикри ва маслаҳати билан ҳисоблашмай, ўзбилармонлик ва буйруқбозликка зўр бераётгани тўғрисида афсусланиб гапиришди.

Дарҳақиқат, бошқарма бошлиғининг бундай «раҳбарлик услуби» коллективда носоғлом муҳитнинг вужудга келишига сабаб бўлди. Кадрлар ўртасида қўнимсизлик авж олди. Келинг, яхшиси, Д. Каипованинг раҳбарлик «услуби» ҳақида кишиларнинг ўзига сўз берайлик.

Н. ПОПОВ: — Тўрт йил мобайнида бошқарма бошланғич партия ташкилотига секретарлик қилдим. Аммо иш фаолиятим даврида Д. Каиповадек ўч олувчи, ўзига ёқмай қолган ходимни ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам ишдан четлаштирадиган раҳбарни учратган эмасман.

Е. ШАРТНЕР: — «Узбекрыбвод» бошқармасида уч йил ишладим. Ишга келган дастлабки кунларда Каипова менга меҳрибон, ғамхўр раҳбар бўлиб туюлган эди. Бу унинг юзидаги ниқоб экан. Унинг ҳақиқий қиёфаси кейин маълум бўлди. «Ўз йўли»га юрмаган кишиларни «душман»лари қаторига қўшиб, улардан қутулиш учун ҳатто ҳақорат ва таҳдид қилишгача борар экан. Унинг бундай «иш услуби»га чидаш беролмай ариза ёзишга мажбур бўлдим.

В. КАРАТАЕВ: — Жиззахлиги, танқид учун одамлардан аёвсиз ўч олиши ва қувғин қилиши сабабли Д. Каипова раҳбарлик обрўсини йўқотиб қўйди, коллективдан ажралиб қолди. Бу унинг учун катта фожиа, албатта.

Г. НАММ: — Бошқармада инспекторлик лавозимидаман. Коммунистлар ишонч билдириб, ўзларига етакчи қилиб сайлашган. Каипованинг иш услубини қатъиян қоралайман. Унинг кадрлар билан ишлаш соҳасида коллектив, партия ва касаба союз ташкилотлари фикрини назар-писанд қилмаслиги коммунист раҳбарга хос эмас. Танқид қилгани ёки юқори ташкилотларга шикоят ёзгани учун ходимларни бирор сабаб топиб маъмурий жазолаш тез-тез такрорланаётганлиги айниқса хавфли вазият туғдиряпти. Александр Мешеряковни кўпдан бери биламан. Обрўли, тажрибали ходим. Аммо у ҳам «қайсарлиги» учун Каипованинг ғазабига дучор бўлди.

Дарҳақиқат, «Узбекрыбвод» бошқармасида бошлиқнинг юзига тик қарашга ботинган, унинг чизган чизиғидан чиққани учун кўп кишилар қувғин қилинди. Эрхотин ихтиологлар — Л. Тешабоева билан Ю. Тешабоевнинг ҳам тақдири ана шундай бўлди. Д. Каипова олий маълумотли бу ходимлар аспирантурада ўқишни давом эттираётганини эшитиб, ўзининг синалган эски— «факт» тўплаш усулини ишга солди. Бу ёш ходимлар ҳам «ўз ихтиёри билан» бўшатишни сўраб ариза ёзишга мажбур бўлдилар...

— Бошқарма бошлиғининг қўл остидаги ходимларга шубҳа ва ишончсизлик билан қараши шу даражага етдики, у энг масъулиятли лавозимларга ҳам бошқарманинг ўзида синалган ишончли коммунист ходимларни кўтариш ўрнига, четдан мутлақо бегона кишиларни таклиф қиляпти, — дейди афсус билан Г. Намм.

— Оператив группанинг собиқ ходимлари ҳам ана шундай кишилар тоифасидан эди. Уларнинг ўрнига келган янги ходимлар ҳам тасодифий кишилардан бўлди.

Бу фақат бошланғич партия ташкилоти секретарининг эмас, бошқармада ишлаётган кўпгина ходимларнинг фикри эди. Д. Каипова уларнинг бу фикрини инобатга олиш ўрнига, бутунлай тескари иш қилаётгани суҳбат пайтида яна намоён бўлди.

— Наҳотки мен нотўғри иш тутаётган бўлсам? Ахир, бошқарма ўзига топширилган вазифани бажариб, план топшириқлари намунали уддалаяпти-ку,— деди у суҳбат чоғида. — Ишдан кетганлар ўз аризаси билан бўшаган, уларни қувганим йўқ.

Мана, катта бир коллективга раҳбарлик қилиш топшириб қўйилган бошлиқнинг гапи.

Шу ўринда газетхонларда «Узбекрыбвод»дай ташкилотда рўй бераётган ачинарли аҳвол наҳотки район партия комитети раҳбарларини ташвишлантирмаётган бўлса, деган ҳақли савол туғилиши табиий. Тўғри, Тошкент шаҳар Куйбишев район партия комитети ўтган йили бошқарма ходимларидан тушган шикоят хатини икки марта текшириб, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида жиддий хатоларга йўл қўйганлиги учун Д. Каиповага ҳайфсан эълон қилган эди. Афсуски, район партия комитетининг бошқарма ишига аралашуви шу билан барҳам топди.

Мақоламизни ўртоқ Л. И. Брежневнинг қуйидаги ибратли сўзлари билан якунлашни лозим топдик:

«Шундай ҳоллар ҳам бўладики, у ёки бу раҳбар ходим тўсатдан мен ҳаётдаги ҳамма сирларни биламан, ҳамма нарсадан хабардорман деб ҳисоблайди. Шунда у бошқаларнинг тажриба ва билимидан моҳирона фойдаланиш ўрнига ҳамма масалалар юзасидан кўрсатмалар бера бошлайди, ҳаммага буйруқ бера бошлайди... Интизомни бузувчи, танқиддан хулоса чиқариб олмайдиган, ўзини нотўғри тутадиган ходимларга келганда шуни айтиш керакки, уларга нисбатан зарур чоралар кўрилиши лозим. Бизда раҳбарлик лавозимлари ҳеч кимга умрбод бириктиб қўйилган эмас. Социалистик интизом — жамиятнинг барча аъзолари учун ягона, барча ва ҳар бир киши учун мажбурий бўлган интизомдир».

Мана шу ҳаёт ҳақиқатига амал қилмаган ходим ўз обрўсини йўқотади, коллективдан ажралиб қолади, кишилар бундай раҳбар билан энди бирга ишлай олмаймиз, деб айтишга мажбур бўладилар.

Рафиқ ТУРСУНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 МАРТ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.40 — Илмий-оммабоп фильм. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 Музикали киоск. 14.30 — Мангу даъват. Бадиий фильм, 8-серия. 15.40 — Ҳужжатли фильм. 16.25 — Концерт. 16.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.45 — Хатларингиз асосида 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.00 — Юмор кечаси. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.55 — Ҳужжатли фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Шодлик ва бахт қўшиқлари. 10.50 — Партиянинг содиқ фарзанди. 11.05 — Қўғирчоқ театр. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Киноленинnoma. Ленин Швейцарияда. Бадиий фильм. 14.30 — Бу сирли олам. 15.05 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун 15.40 — Реклама. 18.00 — Бутуниттифоқ болалар ва ўсмирлар музика ҳафталиги. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Косонсой дорбозлари. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Назм ва наво.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

3 МАРТ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўлмас Кашчей. Бадиий фильм. 11.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Бугунги Чехословакия. 15.45 — Конькида югуриш спорти бўйича жаҳон чемпионати. 16.15 — Ўсмирлар учун музикали кечалар. 18.00 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Беш йиллик. Якунловчи йил. 18.50 — Музикали программа. 19.20 — Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Балли, қизлар! Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

10.20 — Табиатшуносликдан ўқув кўрсатуви. 10.40 — Бошқирдистон гуллари. 11.30 — Ватанимиз табиатининг хилма-хиллиги. 11.50 — Парвоздаги турна. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Олимпиада умидлари. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Халқ чолғу асбоблари ва баян ижрочи — созандалар учинчи республика конкурси лауреатлари меҳмонимиз. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.20 — Оқшом тушишига бор ҳали. Бадиий фильм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Шифокор экрани. 20.55 — Ҳужжатли фильм. 21.15— Олий математика. 22.15 — Ўтни ўзимизга қаратамиз. Бадиий фильм. 1-серия.

РАДИО

2 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.15 — Табассум. 10.45 — Дуторда Ўзбекистон ССР халқ артисти О. Қосимов чалади. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорлар Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси илғорлари ҳақида ҳикоя қиламиз. 13.30 — СССР халқ артисти Л. Чкония концерти. 14.00 — Дала ишлари кундалиги. 15.40 — Театр микрофон олдида. Уйғун. Парвоз. 17.00 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт программаси. 20.25 — Сирдарё ГРЭСи қурувчилари учун концерт. 21.00 — Табассум. 22.28 —Ўзбек халқ куйлари. 23.20 — Дам олиш соатида.

3 МАРТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.15 — Ленин ордени кавалери. Радиоочерк. 9.30 — Шу куннинг қўшиқлари. 10.15 — Э. Охунова. Давр даъвати. 10.40 — Ленин берган саодат. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Мусобақадош областлар чорвадорларининг радиойўқламаси. 13.30 — Енгил чолғу куйлари. 14.00 — Партия планлари — ҳаётга! 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — Ёшлик. 20.25 — Куйлардан қўшиқларга. 21.00 — Яйловларнинг унумдорлигини ошириш омиллари. 21.30 — Футбол бўйича X халқаро ўсмирлар турнири. СССР-1 — РСФСР. 22.28 —Уйғун шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/III да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), 4/III да **Пиковая дама.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/III да **Истеҳком** (12.00), **Тирик мурда** (19.30), 4/III да **Ганг дарёсининг қизи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/III да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/III да **Биринчи бўса** (12.00, 16.00), 3/III да **Отасининг қизи** (19.00), 4/III да **30 ёшлилар** (19.00).

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
МОСКВА КАТТА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

Гастроллари

ПРОГРАММАДА:
«ШЕРЛАР ОРАСИДА»
(Бербер шерлари)
ЙИРИК СОВЕТ АТТРАКЦИОНИ

Ургатувчи — цирк санъати Бутуниттифоқ кўриги лауреати ва Бутуниттифоқ конкурсининг дипломанти БОРИС БИРЮКОВ.

РСФСР ва Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭРБЕК КАНТЕМИРОВ раҳбарлигидаги

«АЛИБЕК»
ОСЕТИЯ ЙИГИТЛАРИ АТТРАКЦИОНИ

Паузаларда — янги репризлар, масхарабозликлар, интермедияларнинг ижрочиси, масхарабоз-МИМ, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист ВИЛЕН МЕЛИКЖАНЯНнинг чиқишлари.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ САНЪАТ МУЗЕЙИ

Н. К. РЕРИХ ва С. Н. РЕРИХ асарлари кўргазмасининг сўнгги иш куни

3 МАРТ — ДУШАНБА КУНЛИГИНИ

БИЛДИРАДИ

●

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

(Т. Шевченко кўчаси, 28-уй) Троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади. Курсантлар, сўнгра ҳайдовчилар трамвай ва троллейбуслардан бепул фойдаланадилар. Бошқа шаҳарликларга депо яқинига жойлашган ётоқхонадан жой берилади.

МАШҒУЛОТЛАР группалар комплектлангандан сўнг бошланади. Депо ишчилари форма кийими билан таъминланадилар (50 процент ҳақи тўланади).

Шунингдек, кондукторлар ва контролёрлар тайёрлайдиган курсларга қабул эълон қилинади.

Ўқиш муддати— 15 кун. Стипендия тўланади.

●

Тошкент шаҳридаги
ЯНГИ КОНСЕРВА КОМБИНАТИНИНГ
2-ФИЛИАЛИГА
(Луначарский шоссеси, 160-уй)

контроль-ўлчов асбоблари бўйича 4—5-разрядли слесарлар ва электромонтёрлар: юкчилар, қоровуллар, боғбонлар, юкларни кузатиб борувчи проводниклар, ишлаб чиқариш цехларида ишлаш учун ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Орджоникидзе район, селекция (111, 115, 102-автобусларнинг «Салор ГРЭС» бекати).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 33-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-53-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-38, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 33-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм—5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-65; Жиззах — 31-68, Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01831. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Б. — 53. 7